

Inspraak- en Overlegnota

bestemmingsplan
West-Terschelling Campus

Gemeente Terschelling
14 mei 2013

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
2	Inspraak- en overlegreacties.....	4
3	Aanpassingen	12

Bijlage 1 Inspraak- en overlegreacties

Bijlage 2 Verkeersonderzoek "Ontsluitingsweg op Burgemeester van Heusdenweg, Ontsluiting Campus MIWB"

Bijlage 3 "Mitigatie- en compensatieplan, West- Terschelling Campus en West Aletalaan fase 4"

1 Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders van Terschelling heeft het voorontwerp bestemmingsplan “West-Terschelling Campus” vrijgegeven voor inspraak en overleg ex artikel 3.1.1 Bro.

Het plan heeft van 15 februari 2013 tot en met 28 maart 2013 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn kon een ieder een reactie indienen bij het college. Er zijn 14 inspraakreacties ontvangen, waarvan 12 dezelfde reacties, door verschillende omwonenden ingediend.

Daarnaast is het verplichte vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro met onder andere de betrokken diensten van rijk en provincie en waterschapsbesturen gevoerd. Tijdens de overlegperiode zijn 3 vooroverlegreacties ontvangen.

Deze inspraaknota bevat de samenvatting en beantwoording van de reacties ten aanzien van het voorontwerp bestemmingsplan. Naar aanleiding van de reacties is een aantal wijzigingen in het plan aangebracht. Deze worden bij de beantwoording van de reacties expliciet genoemd.

2 Inspraak- en overlegreacties

2.1 Inspraakreacties

Het voorontwerp bestemmingsplan “West-Terschelling Campus” heeft ter inzage gelegen van 15 februari 2013 tot en met 28 maart 2013. Er zijn 14 inspraakreacties binnengekomen, te weten:

1. De heer W.A. Bos.
2. Mevrouw T. van Leunen – Veenstra.
3. De heer N.H. Wortel.
4. De heer J.J. Meerkerk.
5. Mevrouw M. Gorter – Bakker.
6. Mevrouw M.G. Kuiper – Heeres.
7. De heer R.E. Kloppers.
8. De heer C. Wiegman.
9. De heer H.A. Stobbe.
10. Mevrouw J.A.M. Verheul.
11. Mevrouw S. Hoeksma.
12. Familie Knijnenburg – Donkerbroek.
13. Stichting Ons Schellingerland, 20 maart 2013.
14. Stichting Ons Schellingerland, 27 maart 2013.

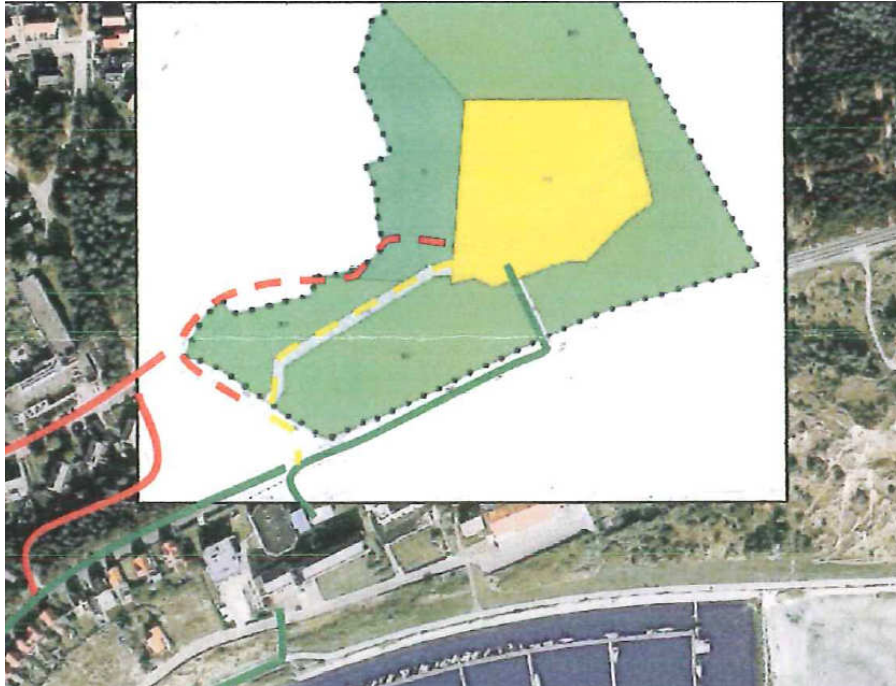
2.2. Beantwoording inspraakreacties

De inspraakreacties worden hieronder samengevat en van een beantwoording voorzien. Ook wordt aangegeven of en hoe het voorontwerpbestemmingsplan wordt aangepast.

1. **t/m 12 W.A. Bos, T. van Leunen – Veenstra, N.H. Wortel, J.J. Meerkerk, M. Gorter – Bakker, M.G. Kuiper – Heeres, R.E. Kloppers, C. Wiegman, H.A. Stobbe, J.A.M. Verheul, S. Hoeksma, Knijnenburg – Donkerbroek.**

De heer Bos en andere genoemde omwonenden van de Europalaan en de Aletalaan hebben de volgende reacties ingebracht:

- a. Bij presentatie van de plannen voor de campus is aangegeven dat de voorkeur uitgaat naar een ontsluiting op de Hoofdweg. Hieraan is tegemoet gekomen. De bewoners van de Europalaan vrezen echter dat de looproutes tussen de campus en het dorp het woongenot aantasten in met name de avond- en ochtendperiode. Een goede ontsluiting is vanwege het ontbreken van een afsluiting van het terrein van groot belang. In een bijlage bij de inspraakreacties is aangegeven welke langzaam verkeer routes voor insprekers gewenst, ongewenst en minder wenselijk zijn. Die bijlage is in onderstaande figuur weergegeven. Rode routes zijn voor omwonenden ongewenst, gele routes minder wenselijk en groene routes goed en veilig.

Beantwoording

- In het verkeersonderzoek "Ontsluitingsweg op Burgemeester van Heusdenweg, Ontsluiting Campus MIWB" (zie bijlage 2), dat in opdracht van de gemeente is uitgevoerd, is onderzocht op welke wijze een goede verkeerstechnische en verkeersveilige ontsluiting wordt bereikt. Een van de uitgangspunten is om overlast voor bewoners te voorkomen.

De geprojecteerde ontsluitingsweg is gelegen tegenover begin van het voet- en fietspad. Zodoende kunnen de fietsers en voetgangers met een logische beweging de Campus bereiken en verlaten. Met deze ontsluiting wordt aangesloten op de door de omwonenden gewenst geachte ontsluiting voor voet- en fietsverkeer. De geprojecteerde oostwest lopende ontsluitingsweg wordt geschrapt en krijgt de bestemming Bos. Bestaande paden in het bos worden zoveel mogelijk in tact gehouden.

Bovendien geldt dat de locatie voor de campus zich uit strekt over enkele duintoppen en duinpannen op voldoende afstand ten opzichte van de ten westen van de campus geprojecteerde woonbebouwing. Zodoende wordt voorkomen dat er door de bestaande woonwijk vanaf de campus loop- of fietsbewegingen richting het dorp ontstaan. Die blijven grotendeels beperkt tot de toegangsweg.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

De oostwest ontsluiting tussen de Europalaan en de nieuwe campus wordt niet in het ontwerpbestemmingsplan opgenomen.

2. Stichting Ons Schellingerland

Stichting Ons Schellingerland heeft 2 schriftelijke reacties ingediend en heeft 5 februari 2013 mondeling ingesproken in de Raadscommissie. Deze worden hieronder puntsgewijs samengevat:

- a. Stichting Ons Schellingerland geeft aan, dat de locatie wat hun betreft niet ter discussie staat. Verzocht wordt stil te staan bij de gewenste bouwvolumes voor de Campus en de organisatorische alternatieven. Dit is gewenst vanwege een vanuit economisch en ruimtelijk belang. Voorkomen moet worden dat er leegstand ontstaat vanuit een te grootschalig denken. Bouwvolumes en bouwhoogte kunnen worden beperkt door:
 1. gebruik te maken van twee locaties i.p.v. één (Sportterrein, Victoria)
 2. gebruik te maken van bestaande hotels voor de week-cursisten.
 3. de units voor de jaar-studenten te beperken tot de grote van een scheepshut.

Beantwoording

Ad 1:

Het realiseren van de campus op één locatie in plaats van twee locaties leidt tot een goede beheersbaarheid en tot een wenselijke exploitatie. Bij huisvesting op één locatie is het mogelijk om de aandacht te bundelen. Gezamenlijk met de studenten en de NHL zullen de leefbaarheidseisen worden nageleefd. Op één locatie is de situatie bij eventuele incidenten gemakkelijker te handhaven en, indien nodig, sneller te corrigeren. Het beheer van één locatie is exploitatietechnisch aantrekkelijker. Dit brengt een lagere huurprijs met zich mee vanwege de lagere beheer- en servicekosten.

Daarnaast is het realiseren van huisvesting op één locatie overzichtelijk voor de student en de verhuurder. De studenten hebben een eigen plek waarmee ze zich verbonden voelen. Voor de verhuurder houdt de overzichtelijkheid, zoals eerder aangegeven, verband met de beheersbaarheid.

De praktijk toont de voordelen van concentratie van huisvesting aan. Recente initiatieven in studentensteden worden gekenmerkt door grote aantallen per complex. Zo worden er rondom diverse Nederlandse onderwijsinstellingen geconcentreerde studentenhuysvesting gerealiseerd in bosrijke gebieden of in de buurt van woonwijken.

Ad 2:

De NHL verzorgt de verhuur van de kamers voor week-cursisten. De kamers voor de week-cursisten zullen worden geïntegreerd in de nieuwe campus. De gegarandeerde beschikbaarheid gedurende het gehele jaar, de lagere kosten van huisvesten en de geschiktheid van de kamers zijn voor de NHL de redenen dat de voorkeur voor het huisvesten van week-cursisten uitgaat naar de nieuwe campus. Daarnaast kan de sociale controle vanuit het MIWB goed worden afgestemd met de Veste. (Zie ook rapportage JBR)

Ad 3:

Vanwege de kabinetsmaatregelen, zoals de verhuurdersheffing voor woningcorporaties, onderzoekt de Veste momenteel de mogelijkheid van onzelfstandige wooneenheden voor de campus. Deze onzelfstandige wooneenheden zijn kleiner dan de zelfstandige eenheden. Indien zal blijken dat onzelfstandige wooneenheden noodzakelijk zijn, dan heeft dit een beperking van het bouwvolume tot gevolg. Dit zal uit het onderzoek moeten blijken. Ook de gemeente heeft de consequenties van mogelijke realisatie van onzelfstandige woonheden nog in onderzoek. Voor de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan zal er een keuze gemaakt worden tussen de mogelijkheid van zelfstandige of onzelfstandige wooneenheden.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

In de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan zal een mogelijke keuze voor onzelfstandige wooneenheden nader worden gemotiveerd.

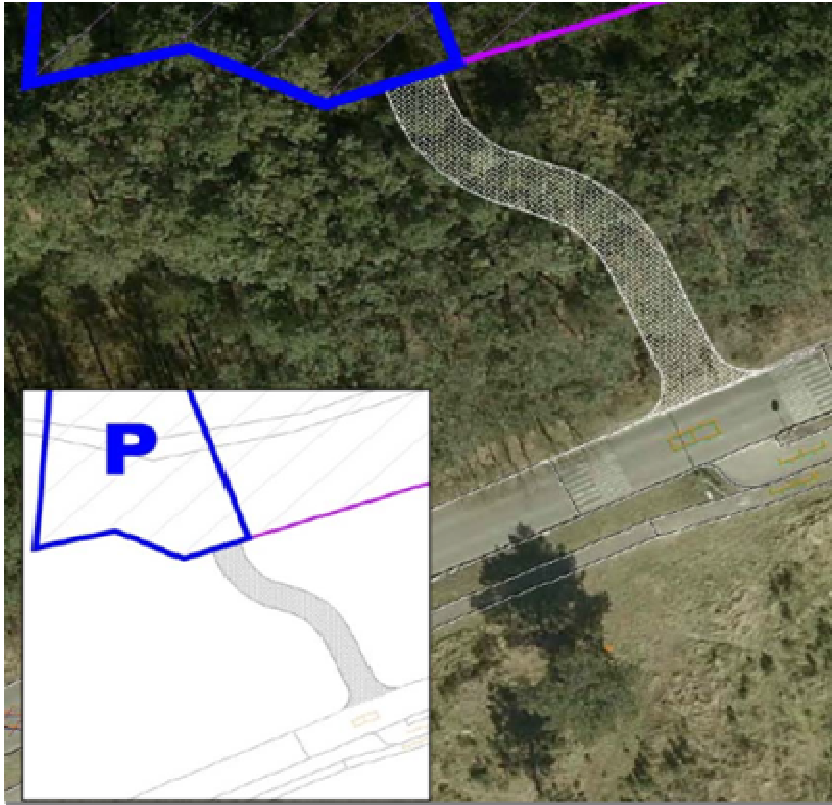
- b. Verzocht wordt de ontsluiting van de Campus niet via de zuidkant direct op de Burgemeester van Heusdenweg te laten plaatsvinden, maar vanwege landschappelijke en verkeerstechnische redenen via het eerste deel van de Europalaan. Een coupure in het duin en het kappen van bomen leidt ertoe dat het campusgebouw visueel niet wegvalt achter het duin langs de hoofdweg met de bestaande bosbegroeiing.

Beantwoording

Een ontsluiting van de Campus via een aansluiting op de Europalaan leidt tot mogelijke overlast voor bewoners. Dit wenst de gemeente te voorkomen. Uit verkeersonderzoek dat in opdracht van de gemeente heeft plaatsgevonden blijkt dat een ontsluiting direct op de Burgemeester van Heusdenweg leidt tot een verkeersveilige situatie (zie bijlage 2).

Voor wat betreft de gevolgen voor de landschappelijke kwaliteit geldt dat ter hoogte van het plateau op de Burgemeester van Heusdenweg er een (natuurlijke) inkeping is in de verhoogde wal. Dit is daarom de meest logische locatie om de ontsluitingsweg aan te leggen. Op deze wijze is de impact op de natuurlijke en landschappelijke omgeving minimaal. Tevens wordt de snelheid van het verkeer op de Burgemeester van Heusdenweg op deze locatie enigszins geremd door de ligging van het plateau. De ontsluitingsweg is gelegen tegenover begin van het voet- en fietspad. Zodoende kunnen de fietsers en voetgangers met een logische beweging de Campus bereiken (hoewel de meeste voetgangers en fietsers richting West-Terschelling gaan en dus minder gebruik maken van het fietspad).

Door de weg niet in een rechte lijn aan te leggen, maar met een knik wordt rechtstreeks zicht op de Campus vanaf de Burgemeester van Heusdenweg voorkomen (zie onderstaande figuur).

Zicht op de campus wordt verder nog voorkomen door in het bestemmingsplan een maximale hoogtemaat ten opzichte van het NAP op te nemen voor alle bebouwing. Deze maximale hoogtemaat wordt gerelateerd aan de hoogte van de boomkruinen ten opzichte van het NAP, zodat de bebouwing achter de bomen wegvalt en niet zichtbaar is vanaf de Burgemeester van Heusdenweg.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

In de regels van het ontwerpbestemmingsplan wordt een maximale hoogtemaat ten opzichte van het NAP opgenomen. Daarbij is uitgangspunt dat de bebouwing niet zichtbaar is vanaf de Burgemeester van Heusdenweg.

- c. Ontsluiting voor autoverkeer direct op de Burgemeester van Heusdenweg is niet mogelijk vanwege het hoogteverschil

Beantwoording

Ter plaatse van de geprojecteerde aansluiting van de ontsluitingsweg, ter hoogte van het plateau op de Burgemeester van Heusdenweg, is een (natuurlijke) inkeping in de verhoogde wal. Dit is daarom de meest logische locatie om de ontsluitingsweg aan te leggen. Het bestaande reliëf zal zoveel mogelijk worden gerespecteerd.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

Geen aanpassingen

- d. Verzocht wordt vooraf na te denken over de beoogde beeldkwaliteit van de campus.

Beantwoording

Bij de locatiekeuze en de stedenbouwkundige invulling is rekening gehouden met de omgeving van de campus. De toelichting van het bestemmingsplan vermeldt daarover het volgende:

"De campus is gelegen in het duinbos. De campus voegt zich naar deze landschappelijke conditie en gebruikt het duinbos om sfeer en een natuurlijke beleving aan de campus te geven. Het bij het duinbos behorende hoogteverschil wordt gebruikt om de buitenruimte en de bebouwing een logische plek te geven. Vanuit de wooneenheden is een vrij uitzicht op het duinbos van toegevoegde waarde. Een kans voor de ontwikkeling is

het vrijhouden van de duintoppen van bebouwing, zodat de hoogteverschillen worden geaccentueerd. Het dal direct achter de stijlrand van de Burgemeester van Heusdenweg wordt bij het plangebied betrokken. De stijlrand zelf wordt vrijgehouden van bebouwing, zo blijft de bosrand bepalend voor de bosbeleving langs deze doorgaande route. De gebouwen vormen een familie in architectuur en materiaalgebruik en voegen zich naar het landschap."

Voor de campus wordt een beknopte beeldkwaliteitsnotitie opgesteld, waarin de 'welstandseisen' worden geformuleerd, waaraan de plannen in het kader van een aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen worden getoetst. Deze notitie doorloopt als beeldkwaliteitsplan een separate procedure.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

In de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan wordt een paragraaf over de ruimtelijke kwaliteit opgenomen waarin de uitgangspunten voor de beeldkwaliteitsnotitie worden beschreven.

2.3 Overlegreacties

In het kader van het overleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening zijn reacties ontvangen van de volgende partijen:

1. Provincie Fryslân, afdeling Stêd en Plattelan;
2. Staatsbosbeheer regio Noord;
3. Wetterskip Fryslân.

Deze vooroverlegreacties worden hieronder samengevat en van een beantwoording voorzien.

2.4 Beantwoording overleg ex artikel 3.1.1 Bro

1. Provincie Fryslân

- a. De provincie acht de ontwikkeling van de campus op de beoogde locatie in principe aanvaardbaar. Het maatschappelijk belang van de ontwikkeling wordt onderschreven. Op onderdelen is een nadere motivatie nodig. Daar wordt hieronder nader op ingegaan.

Beantwoording

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. In onderstaande tekst geven we waar nodig de vereiste nadere motivatie.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

Geen aanpassingen.

- b. Compensatie Ecologische Hoofdstructuur: mitigatie en compensatie van verlies aan areaal van de EHS vanwege het bestemmingsplan dient gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan te worden geborgd. De regeling van compensatie dient te zijn afgerond voordat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd. De compensatie dient te worden afgestemd op de compensatie die benodigd is voor de areaalonttrekking vanwege het bestemmingsplan voor de woningbouw West-Terschelling Aletalaan Fase 4. Daarbij dient zorgvuldig te worden gekeken naar de compensatieopgave.

Beantwoording

Er is in opdracht van de gemeente een compensatieplan opgesteld (zie bijlage 3). Bij het opstellen is intensief overleg gevoerd met zowel de provincie als Staatsbosbeheer. Dit compensatieplan heeft als doel de aard en omvang van de compensatieopgave voor EHS en Boswet vast te stellen. De compensatie is afgestemd op de compensatie die vereist is vanwege het bestemmingsplan West-Terschelling West Aletalaan Fase 4 en het bestemmingsplan West-Terschelling Campus. De financiële zekerstelling is geregeld via storting van het benodigde geld in het gemeentelijk Groenfonds, waarbij het gelabeld wordt aan het compensatieonderdeel. Dit gebeurt voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

Het compensatieplan wordt al bijlage aan de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan toegevoegd. Op de verbeelding wordt de bestemming Groen die in het voorontwerp bestemmingsplan was opgenomen voor een deel van de gronden ten westen van de campus als Bos worden bestemd. Dit deel van het plangebied blijft onderdeel uitmaken van de EHS.

- c. Natuurwaarden/keuze/inrichting locatie: Gemotiveerd moet worden hoe omgegaan is met de locaties van de Kleine keverorchis en Denneorchis.

Beantwoording

Zoals volgt uit het compensatieplan worden de locaties waar de Kleine keverorchis en Denneorchis groeien waar mogelijk ontzien. Voor de locaties die niet kunnen worden ontzien geldt dat de aanwezige Kleine keverorchis en Denneorchis worden verplant naar een andere geschikte locatie op het eiland.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

Geen aanpassingen.

- d. Landschappelijke keuzes: De toelichting geeft een korte beschrijving van de landschappelijke inpassing van de campus en de architectonische uitgangspunten. Daarmee wordt voldaan aan artikel 3.1.1. van de Verordening Romte. Geadviseerd wordt de toelichting aan te vullen met een beeldkwaliteitplan. De juridische regeling is voor wat betreft de bouwregels (lid 6.2.1) erg globaal. De provincie is van mening dat met referentie aan de landschappelijke uitgangspunten en de beeldkwaliteit moet worden nagegaan en verantwoord of en meer gedifferentieerde regeling van de bouw mogelijkheden (m.n. hoogte) binnen het bestemmingsvlak nodig is.

Beantwoording

In de toelichting zal nader in worden gegaan op de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij de inpassing van campus in haar omgeving. Toegevoegd worden de volgende uitgangspunten en kansen:

- campus uit zicht vanaf Burgemeester van Heusdenweg;
- respecteren stijlrand langs Burgemeester van Heusdenweg;
- gebruik materialen sober en ingetogen;
- de gebouwen voegen zich in het landschap;
- maak gebruik van de hoogteverschillen in het landschap;
- streven naar ruimtelijke samenhang door landschap en bebouwing;
- het duinbos is onderdeel van de campus'
- anticipeer in opzet gebouwen en buitenruimte op hoogteverschil
- toppen vrijhouden, accentueer het hoogteverschil.

Ten aanzien van de bouwhoogte geldt dat een maximale maat wordt bepaald voor de hoogte van de gebouwen ten opzichte van het NAP. Deze maat wordt afgestemd op de hoogte van de bomen op het terrein, zodat de bebouwing niet boven de bomen zal uit kunnen steken. Een nadere gedifferentieerde maatvoering of situering wordt niet geregeld via het bestemmingsplan om optimaal te kunnen inspelen op de mogelijkheden van het terrein, waarbij bovengenoemde uitgangspunten leidend zijn.

Daarnaast geldt dat voor de campus een beeldkwaliteitnotitie wordt opgesteld, waarin de 'welstandseisen' worden geformuleerd, waaraan de plannen in het kader van een aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen worden getoetst. Hiermee heeft de gemeente een extra instrument om inpassing in het landschap te regelen. Deze notitie doorloopt als beeldkwaliteitplan een separate procedure.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

In de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan wordt een paragraaf over de ruimtelijke kwaliteit opgenomen waarin de uitgangspunten voor de beeldkwaliteitsnotitie worden beschreven.

- e. Boswet: Er is compensatie vereist vanuit de Boswet. Aangegeven moet worden om welk areaal aan bos het gaat en op welke wijze wordt gecompenseerd.

Beantwoording

In totaal wordt 2,69 ha bos gekapt, hiervan ligt 1,27 ha in Boswet gebied. Gezien de ontwikkelingstijd van het bos (25 tot 100 jaar) is conform regelgeving in de 'Uitvoering van de Boswet (Provincie Fryslân 21 okt. 1997)' de

toeslag 2 x dit areaal, dus 2,54 ha boswet compensatie. Het bosareaal dat gekapt wordt en volgens de Boswet binnen de bebouwde komgrens is gelegen (0,96 ha + 0,46 ha), hoeft niet gecompenseerd te worden. De Bomenverordening Terschelling beschermt monumentale bomen binnen de gemeente. Geen van de te kappen bomen behoort tot de lijst met monumentale bomen. Een en ander is verwoord in het Compensatieplan, zie bijlage 3.

Aanpassingen voorontwerpbestemmingsplan

Het compensatieplan wordt als bijlage aan de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan toegevoegd.

2. Staatsbosbeheer regio Noord

- a. De begrenzing van het plan en de bestemmingsvlakken wijken op een paar punten af van het kaartbeeld dat ten grondslag ligt aan de verkoop van de gronden ten behoeve van de woningbouw. De definitieve begrenzing van de te verkopen grond zal met inachtneming van de afgesproken oppervlakte aangepast moeten worden aan de begrenzingen in het bestemmingsplan. Deze ruimte kan aan de noordoostzijde van het plan worden gevonden.

Beantwoording

De koopovereenkomst wordt aangepast op grond van de bestemmingsplankaart.

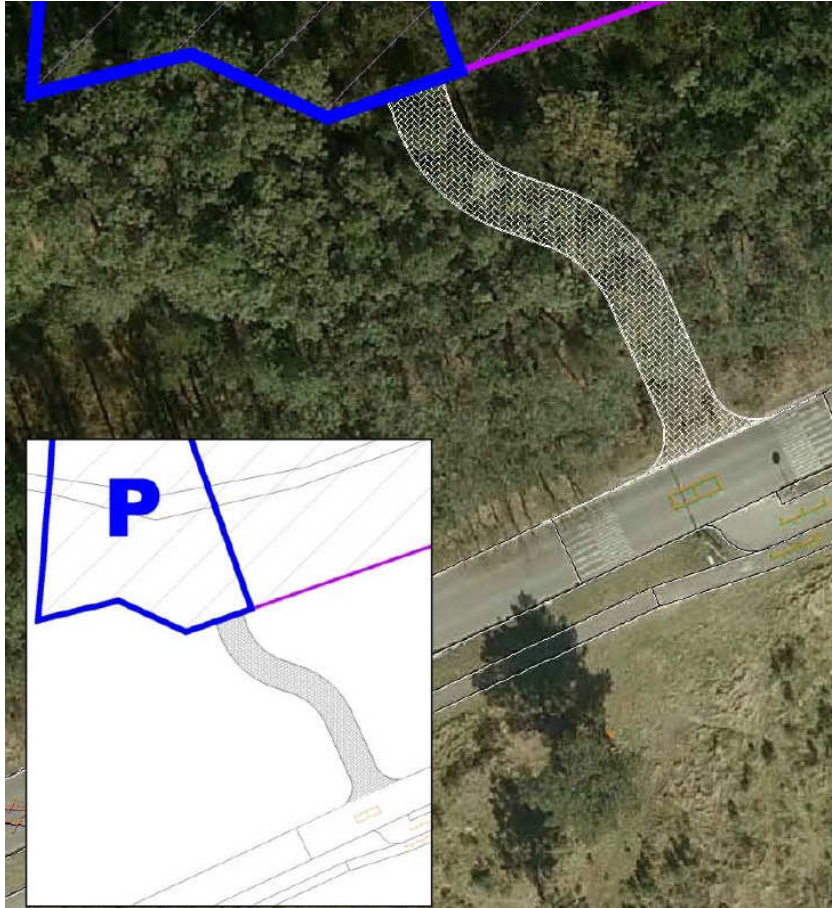
Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

Geen aanpassingen.

- b. Ontsluiting van de Campus naar de Hoofdweg is ongewenst. Uitgangspunt is altijd geweest dat het bos- en natuurfront langs de Hoofdweg ongeschonden blijft. Aantasting van Dellewal is vanuit landschappelijk en vanuit recreatieve beleving van het landschap ongewenst.

Een ontsluiting van de Campus via een alternatieve aansluiting op de Europalaan leidt tot mogelijke overlast voor bewoners. Dit wenst de gemeente te voorkomen. Uit verkeersonderzoek, dat in opdracht van de gemeente heeft plaatsgevonden (zie bijlage 2), blijkt dat een ontsluiting direct op de Burgemeester van Heusdenweg leidt tot een verkeersveilige situatie.

Voor wat betreft de gevolgen voor de landschappelijke kwaliteit geldt dat ter hoogte van het plateau op de Burgemeester van Heusdenweg er een (natuurlijke) inkeping is in de verhoogde wal. Dit is daarom de meest logische locatie om de ontsluitingsweg aan te leggen. Op deze wijze is de impact op de natuurlijke en landschappelijke omgeving minimaal. Tevens wordt de snelheid van het verkeer op de Burgemeester van Heusdenweg op deze locatie enigszins geremd door de ligging van het plateau. De ontsluitingsweg is gelegen tegenover begin van het voet- en fietspad. Zodoende kunnen de fietsers en voetgangers met een logische beweging de Campus bereiken (hoewel de meeste voetgangers en fietsers richting West-Terschelling gaan en dus minder gebruik maken van het fietspad). Door de weg niet in een rechte lijn aan te leggen, maar met een knik wordt rechtstreeks zicht op de Campus vanaf de Burgemeester van Heusdenweg voorkomen (zie onderstaande figuur).

Zicht op de campus wordt verder nog voorkomen door in het bestemmingsplan een maximale hoogtemaat ten opzichte van het NAP op te nemen voor alle bebouwing. Deze maximale hoogtemaat wordt gerelateerd aan de hoogte van de boomkruinen ten opzichte van het NAP, zodat de bebouwing achter de bomen wegvalt en niet zichtbaar is vanaf de Burgemeester van Heusdenweg.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

In de regels van het ontwerpbestemmingsplan wordt een maximale hoogtemaat ten opzichte van het NAP opgenomen. Daarbij is uitgangspunt dat de bebouwing niet zichtbaar is vanaf de Burgemeester van Heusdenweg.

- c. Voorgesteld de oostwest lopende ontsluiting zoveel mogelijk langs het bestaande bospad te situeren. Vervolgens moet bij de aansluiting op de Europaweg de hoofdverkeersstroom inclusief voetgangers via de Hoofdweg worden geleid.

Beantwoording

De oostwest lopende ontsluiting wordt uit het bestemmingsplan verwijderd. Dit was een geprojecteerde ontsluiting voor auto's en langzaam verkeer. Zoals aangegeven wenst de gemeente mogelijke hinder voor bewoners zoveel mogelijk te voorkomen. Uit verkeersonderzoek blijkt dat de noord-zuid lopende ontsluiting verkeersveilig is en geschikt voor ontsluiting van de campus. De bestaande bospaden blijven zoveel mogelijk gehandhaafd.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

De oostwest ontsluiting tussen de Europalaan en de nieuwe campus wordt niet in het ontwerpbestemmingsplan opgenomen.

3. Wetterskip Fryslân

- a. Het wateradvies van het Wetterskip is verwerking in de toelichting van het bestemmingsplan. Er is dan ook geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Beantwoording

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Aanpassing voorontwerpbestemmingsplan

Geen aanpassingen.

3 AANPASSINGEN VOORONTWERPBESTEMMINGSPLAN

- De oostwest ontsluiting tussen de Europalaan en de nieuwe campus wordt niet in het ontwerpbestemmingsplan opgenomen.
- In de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan zal een mogelijke keuze voor onzelfstandige wooneenheden nader worden gemotiveerd.
- In de regels van het ontwerpbestemmingsplan wordt een maximale hoogtemaat ten opzichte van het NAP opgenomen. Daarbij is uitgangspunt dat de bebouwing niet zichtbaar is vanaf de Burgemeester van Heusdenweg.
- In de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan wordt een paragraaf over de ruimtelijke kwaliteit opgenomen waarin de uitgangspunten voor de beeldkwaliteitsnotitie worden beschreven.
- Het compensatieplan wordt als bijlage aan de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan toegevoegd. Op de verbeelding wordt de bestemming Groen die in het voorontwerp bestemmingsplan was opgenomen voor een deel van de gronden ten westen van de campus als Bos bestemd. Dit deel van het plangebied blijft onderdeel uitmaken van de EHS.

Bijlage 1

Inspraak- en overlegreacties

INGEKOMEN
2 9 MRT 2013
754 Terschelling

Terschelling 25 maart 2013

~~College van B&W van de gemeente Terschelling~~
Postbus 14
8880 AA WEST - TERSCHELLING

Dir	☒
Staf	☐
Techn	☐
Publ	☐
B&R	☒
Ond	☐
OR	☐
Gem R	☐

Betreft : zienswijze bestemmingsplan West - Terschelling Campus

Geachte college,

Rondom de Europalaan en Aletalaan is tijdens de presentatie van de plannen voor een campus in het bos vaak aangegeven dat de ontsluiting op de Hoofdweg moest plaatsvinden en niet via het woongebied. Voor wat betreft de Aletalaan bewoners is hierin tegemoetgekomen getuige de bestemmingsplan tekeningen.

Maar bij de Europalaan bewoners heerst nog steeds angst dat de looproutes tussen campus en het dorp ons woongenot gaan beschadigen. U zult begrijpen dat het vooral gaat om de avond en nachtperiode. Een goed gekozen ontsluiting is, omdat er geen afsluiting van het terrein voorzien wordt, van groot belang.

In de bijlage is weergegeven de mogelijk routes die gelopen zouden gaan worden. De rode zijn voor de bewoners de verkeerde routes en de groene routes de goede en veilige routes. De tussen route (geel gestippeld) minder wenselijk omdat die voor voetgangers en fietsers "berg op" zijn dus naar het dorp wordt dan voor de Europalaan gekozen ondanks dat de route Van Heusdenweg de kortste route is tot dorp en veerboten. Ook wil ik u erop wijzen dat de ontsluiting via de Hoofdweg de enige ontsluiting is waarbij slechts één keer overgestoken dient te worden!

Ik verwacht dat u deze zienswijze omarmt en dat u de campus via de Hoofdweg zult ontsluiten.

Handtekening

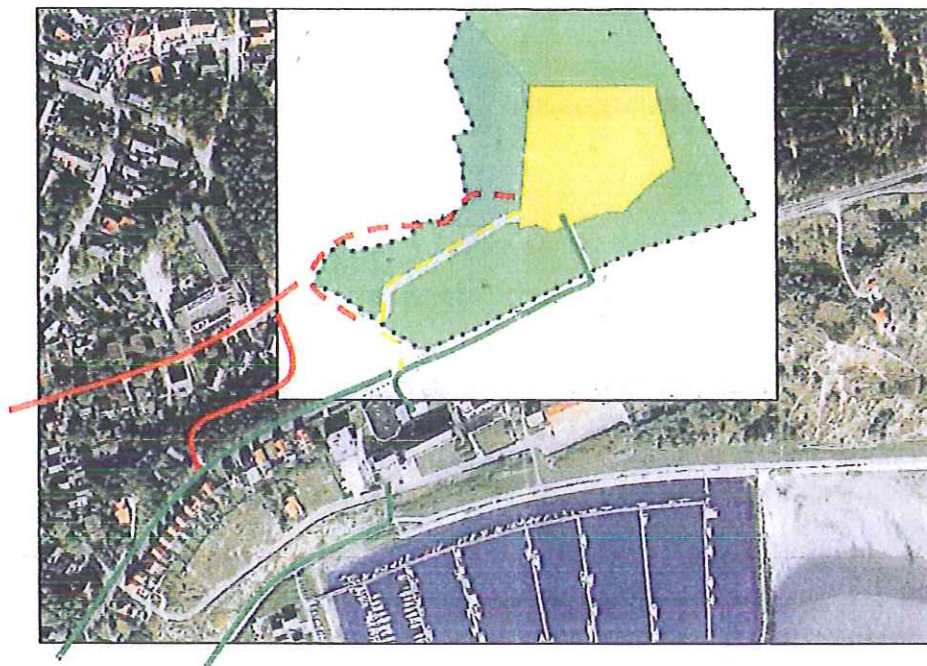
Afzender : Fam Kijnenburg-Donkerbrak

Adres : Europalaan 68

Postcode : 8881 EL WEST - TERSCHELLING

Bijlage: Schets routes campus studenten

Bijlage bij zienswijze bestemmingsplan West - Terschelling Campus

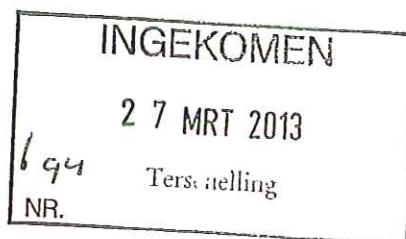

Stichting Ons Schellingerland

Secretaris: J.A. Smit, Lies 73, 8895 KS Terschelling - tel. 0562 448336

Gemeente Terschelling
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 14,
8880 AA West Terschelling

Dir	☒
Staf	☐
Techn	☐
Publ	☐
B&R	☒
Ond	☐
OR	☐
Gem R	☐

Lies, 27 maart 2013

Betreft: Voorontwerp Bestemmingsplan West Terschelling 'Campus', vervolg

Geacht college,

Namens het bestuur van Stichting Ons Schellingerland (SOS), belanghebbende in de zin van art. 1.2 onder 3 van de Awb, richten wij ons met de volgende zienswijze tot u in aansluiting op de eerdere zienswijze gedateerd 20 maart 2013.

SOS verzoekt de ontsluiting van het Campus-terrein niet te laten plaatsvinden via de zuidkant direct op de hoofdweg, maar uitsluitend gebruik te maken van een ontsluiting via het eerste deel van de Europalaan, na de afslag van de hoofdweg/Burg. van Heusdenweg. Dit om landschappelijke en verkeerstechnische redenen. Ontsluiting per auto is naar de zuidkant ook niet mogelijk vanwege het grote hoogte-verschil. Gaat het alleen om personen, dan is er een goed alternatief via het eerste deel van de Europalaan. Bovendien is dat de kortste weg tussen A en B, dus zal altijd worden verkozen.

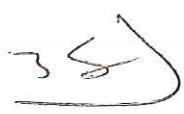
Een coupure in het duin, en het noodzakelijk kappen van bomen, zal er toe leiden dat het (te) hoge Campusgebouw toch weer niet visueel wegvalt achter het duin langs de hoofdweg met bestaande bosbegroeiing. De bestaande 'duinwand' langs de hoofdweg is ook landschappelijk karakteristiek.

SOS verzoekt tevens vooraf na te denken over de beoogde 'Beeldkwaliteit' van de Campus, zodat architecten-van-de-vaste-wal daarmee een ontwerp-richting krijgen. Dit om te voorkomen dat uiteindelijk gekozen moet worden uit vier ontwerpen met een hoog DDR-gehalte (vergelijkbaar met Landal-Europa en de Stilen), waarvan uit nood dan de 'minst slechte' gekozen wordt. Het is richting architecten en bouwers wel zo 'eerlijk' om aan te geven waar het eiland aan denkt, of zeker niet aan denkt. Vooraf al wat wensbeelden of angstbeelden verzamelen kan teleurstelling bij alle betrokkenen voorkomen. Het beperkt wellicht de creatieve vrijheid van een architect, maar op deze lokatie kan dat geen kwaad. De rol van Hûs en Hiem kan dan beperkt worden.

Hoogachtend,

namens Stichting Ons Schellingerland,

H.F. Schurink - voorzitter

J.A. Smit - secretaris

Stichting Ons Schellingerland

Secretaris: J.A. Smit, Lies 73, 8895 KS Terschelling - tel. 0562 448336

Gemeente Terschelling
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 14,
8880 AA West Terschelling

Dir	
Staf	
Techn	
Publ	
BOOR	X
Ond	
OR	
Gem R	

Lies, 20 maart 2013

Betreft: Voorontwerp Bestemmingsplan West Terschelling 'Campus'

Geacht college,

Namens het bestuur van Stichting Ons Schellingerland (SOS), belanghebbende in de zin van art. 1.2 onder 3 van de Awb, richten wij ons met de volgende zienswijze tot u.

SOS verwijst naar haar mondelinge bijdrage over dit onderwerp uitgesproken tijdens de vergadering van de Raadscommissie op 5 februari 2013 (bijlage ingevoegd beschouwd). SOS verzoekt de gemeente nog eens stil te staan bij de bouwvolumes voor de Campus, en bij de door SOS geopperde *organisatorische* alternatieven. Dit is uit oogpunt van ruimtelijke en (plan) economische belangenafweging noodzakelijk voor een gemotiveerd besluit. Een beperkter bouwvolume zou voor Terschelling welkom zijn, is onze visie. De locatie als zodanig is niet in het geding.

Hoogachtend,
namens Stichting Ons Schellingerland,

H.F. Schurink - voorzitter

J.A. Smit - secretaris

Bijlage: SOS-inbreng Raadscommissie 5 februari 2013

Bestemmingsplan Campus

Inbreng van SOS in de Raadscommissie 5 februari 2013

Voorzitter,

Het gaat vandaag om het groen-licht voor het ontwerp-bestemmingsplan Campus. In de raadscommissie van 4 juli 2012 heeft SOS al blij gegeven van haar vrees, en ook oplossingen aangedragen. Daar is niets mee gebeurd.

Door het uitbesteden van het – deels publiek - ontwikkelingstraject aan een - private - projectontwikkelaar ontstaat het gevaar dat we op Terschelling dezelfde fouten maken als aan de vaste wal: leegstand van te grote gebouwen die vanuit een enkelvoudig en grootschalig denken zijn neergezet. We zien de hotels Paal 8, Actania, Boschrijk, Europa. Op Terschelling zouden we van die fouten moeten leren, naar schaal en combinaties.

Het gaat bij de realisatie van de Campus om – voor Terschelling - grote bouwvolumes en om een aanzienlijke bouwhoogte. Bij de raadscommissie van 4 juli 2012, maar ook bij de inloopsessies, heeft SOS al aangegeven op welke wijze deze bouwvolumes zijn te beperken en dus de bouwhoogte:

- a. door gebruik te maken van twee lokaties in plaats van één (sportterrein, Victoria);
- b. door gebruik te maken van bestaande hotels voor de week-cursisten (Europa, Boschrijk). Week-cursisten krijgen geen huursubsidie, dus daarvoor bouwvolume (units van 30 m²) realiseren is niet nodig;
- c. door de units voor de jaar-studenten te beperken tot de grote van een sloopshut; de grootte die ze van huis uit gewend zijn en ook aan boord mee zullen moeten leven. We moeten voorkomen dat sprake is van een gesubsidieerde 'Romeinse Lusthof', voor wie Asterix kent.

Dit alles lijkt geen SOS-item, maar onnodig grootschalige bouwvolumes op het eiland zijn wél een SOS-zorg, alsook de leegstand van nieuwe hotels. Dit betekent niet dat SOS tegen goede logiesmogelijkheden is voor de studenten en cursisten van het MIWB. Maar een dilemma is het wel. Het MIWB is voor Terschelling van belang, maar het toerisme ook.

Het gaat vandaag in de Raadscommissie om het ontwerp-bestemmingsplan. Maar het onderliggende voorstel van de projectontwikkelaar heeft impliciet ook betrekking op het bouwvolume: het programma van eisen. Impliciet stemt de gemeenteraad daar dan ook mee in. Voordat de 'Campus-Fyra' vertrekt, is het goed daar nog even stil bij te staan. Nu kan dat nog.

Dank voor uw aandacht

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

College van burgemeester en wethouders
Van de gemeente Terschelling
Postbus 14
8880 AA WEST-Terschelling

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

Stat	
Tertin	
Publ	
B&R	α
Qnd	
De	
Coma	

Leeuwarden, 2 april 2013
Verzonden, 13 APR 2013

kopie: A Raap
J. Spanjer

Ons kenmerk : 01050111
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : A.H. van Dijk / (058) 292 55 36 of a.h.vandijk@fryslan.nl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : voorontwerpbestemmingsplan West-Terschelling Campus

Geacht college,

Op 20 februari 2013 hebben wij bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

De provinciale belangen in het plan geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

De ontwikkeling van de Campus op deze locatie achten wij in principe aanvaardbaar. Het voorliggende plan is een nadere uitwerking voor de locatie die op basis van het locatieonderzoek is gekozen. Wij onderschrijven het maatschappelijk belang van realisatie. Over die locatiekeuze heeft ambtelijk en bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen gemeente en provincie, opdat voldaan kan worden aan de eisen die vanuit het provinciaal beleid (en de Verordening Romte) worden gesteld.

Wel zal voldaan moeten worden aan een aantal voorwaarden. Ons advies gaat daar nader op in.

Voor de betekenis van de categorie aanduiding bij navolgende opmerkingen verwijzen wij naar onze brief van 31 januari 2012, inzake "Nieuwe afspraken en werkwijze Wro per 1 februari 2012", nummer 984488.

Categorie 1 Strijd met Verordening

Compensatie Ecologische Hoofdstructuur (EHS): tijdpad en omvang

De plantoelichting en bijbehorende bijlage 3, 'Natuurtoets' vermelden terecht de noodzaak van compensatie van het verlies aan areaal van de EHS, dat optreedt vanwege de bouw van de Campus. Areaalverlies moet worden aangemerkt als significant negatief effect van de planontwikkeling. Wij zijn van mening dat de Campus in principe mag worden aange-

merkt als groot openbaar belang. Op grond daarvan kan, via ontheffing ex artikel 8.1.3 van de Verordening Romte door ons worden meegewerkt aan de planontwikkeling, mits schade zo veel mogelijk wordt gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. In de bijlage 'Natuurtoets' wordt ook melding gemaakt van de toepasselijkheid van de Spelregels EHS, in samenhang met de bepalingen in de provinciale Verordening Romte, ten aanzien van de wijze van compensatie.

U bent er mee bekend dat compensatie moet zijn geregeld/geborgd gelijktijdig met het vaststellen van het bestemmingsplan dat de compensatieplicht veroorzaakt. Opgemerkt moet worden dat u de regeling van de compensatie moet afronden voor het in ontwerp ter inzage leggen van het plan. Immers, ook de te verlenen ontheffing, waarvoor de regeling van de compensatie voorwaarde is, moet zijn verkregen voor de ontwerp ter inzage legging.

De afbakening van de oppervlakte te compenseren areaal moet onderdeel zijn van die afspraken. In de plantoelichting wordt beschreven dat het gaat om maximaal ca 1 ha voor de Campus. Ook de bijlage Natuurtoets maakt daarvan melding. Het gaat bij die oppervlakte waarschijnlijk om het netto ruimtebeslag van de Campus en de ontsluitingswegen. De toelichting vermeldt dat het ruimtebeslag en daarmee de compensatieopgave nader bepaald dienen te worden en mede afhankelijk zijn van de bestemming van de resterende gronden tussen de woningen en de Campus. Wij merken op dat het gaat om de groene bufferzones (de resterende niet te bebouwen duin/bosdelen) tussen het nieuwe woonbuurtje en de Campus, maar ook om de zone (stijlrand) tussen de Campus en de van Heusdenweg. De vraag moet worden beantwoord of deze zones als zodanig nog onderdeel kunnen blijven van en betekenis kunnen houden voor het aaneengesloten EHS-gebied. Over het bruto areaal dat onttrokken wordt aan de EHS vanwege de Campus zal compensatie moeten plaatsvinden. Een eerste ambtelijk overleg hierover heeft inmiddels plaatsgevonden.

Het bepalen van de compensatieopgave zal samen lopen met, c.q. moeten worden afgestemd op de compensatie die benodigd is voor de areaalonttrekking vanwege de woningbouw.

Categorie 2 Interpretatie Verordening/motivering

Landschappelijke keuzes en beeldkwaliteit

De plantoelichting geeft, met verwijzing naar het locatiekeuzerapport, een kort beschrijving van de landschappelijke keuzes die zijn gemaakt met betrekking tot de inrichting van de campuslocatie en de architectonische uitgangspunten. Daarmee wordt, in kort bestek, voldaan aan artikel 3.1.1. van de Verordening Romte. De toelichting vermeldt de opstelling van een beeldkwaliteitplan, maar dat maakt nu nog geen deel uit van de stukken. Wij adviseren om de toelichting aan te vullen met het beeldkwaliteitplan.

De juridische regeling is voor wat betreft de bouwregels (artikel 6.2.1) erg globaal. Wij menen dat, met referentie aan de landschappelijke uitgangspunten en de beeldkwaliteit, zou moeten worden nagegaan en verantwoord of een meer gedifferentieerde regeling van de bouwmogelijkheden (met name bouwhoogte) binnen het nu aangegeven bestemmingsvlak, noodzakelijk is. Het uitgangspunt zoals verbeeld op figuur 3.1 van de plantoelichting (inspelen op hoogtelegging) verdient een juridische borging.

Natuurwaarden en keuze/ inrichting locatie.

Uit de ecologische bijlagen blijkt dat er locaties aanwezig zijn van de Kleine keverorchis en Dennenorchis. Niet goed afleesbaar is hoe de locatie en inrichting van de campus zich verhoudt tot de ligging van die groeilocaties. Aan te bevelen is om dat te verduidelijken en

om na te gaan en te motiveren of de groeilocaties vermeden worden of kunnen worden. Die aanbeveling vloeit ook voort uit (blz. 33 van) de bijlage 'Ecologische beoordeling'

Categorie 3 Overige provinciale belangen

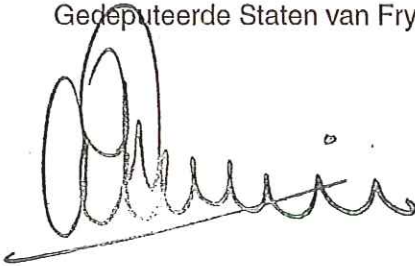
Boswet

Naast compensatie vanwege areaalverlies EHS is ook compensatie van verlies aan bosareaal noodzakelijk op grond van de Boswet. De toelichting en de bijlage Natuurtoets besteden daaraan geen aandacht. De bijlage Locatieonderzoek en de daarbij behorende bijlage 'Ecologische beoordeling' maken terecht wel melding van Boswetcompensatie. Nagegaan moet worden welk areaal aan bos, binnen de definities en bepalingen daaromtrent in de Boswet, verloren gaat. Van belang daarbij is ook de grens van het gebied dat al dan niet onder de bebouwde kom Boswet valt, waarvoor geen compensatie vereist is en waarvoor de gemeenteraad de verantwoordelijkheid inzake de te maken afweging bij herbestemming heeft.

Op grond van het Streekplan Fryslân wordt bij een geval van 'dubbele' compensatie, gestreefd naar maatwerk. De mogelijkheid om compensatie EHS en Boswet te combineren moet worden onderzocht.

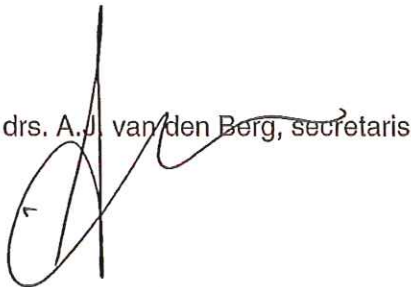
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

J.A. Jorritsma, voorzitter

drs. A.J. van den Berg, secretaris

INGEKOMEN

6 - MRT 2013

Terschelling

469

NR.

Hellevoort, Joost

Van: Jelly van der Kloet <jvanderkloet@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 6 maart 2013 10:29
Aan: Hellevoort, Joost
CC: Jan van der Velde
Onderwerp: Reactie op voorontwerp bestemmingsplan West-Terschelling Campus en voorontwerpbestemmingsplan West-Terschelling West Aletalaan Fase 4

Dir	
Staf	
Techn	
Publ	
B&R	
Ond	X
OR	
Gem R	

Geachte heer Hellevoort,

Op 19 februari 2013 ontvingen wij de bekendmaking van de terinzagelegging van de voorontwerpbestemmingsplannen West-Terschelling Campus en West-Terschelling West Aletalaan Fase 4. In deze e-mail geven wij onze reactie op deze plannen.

De wateradviezen voor beide plannen zijn verwerkt in de Toelichtingen. Het bestemmingsplan voor de Aletalaan maakt de bouw van enkele extra woningen mogelijk ten opzichte van waar wij bij het opstellen van het advies vanuit zijn gegaan. Dit heeft echter geen invloed op de benodigde compensatie. De plannen geven ons dan ook geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Wij gaan er vanuit dat u of de initiatiefnemer contact opneemt met Weterskip Fryslân om verdere afspraken te maken over de compensatie/infiltratie.

Graag worden wij op de hoogte gehouden van eventuele wijzigingen in het plan, omdat deze van invloed kunnen zijn op het watersysteem.

Met vriendelijke groet,

Jelly van der Kloet
Medewerker planvorming - Cluster Plannen

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
Harlingerstraatweg 113, 8914 AZ Leeuwarden
T: 058 - 292 22 22
M: 06-30 111 483
E: jvanderkloet@weterskipfryslan.nl
W: www.weterskipfryslan.nl
Werkdagen: maandag tot en met donderdag

Van: Hellevoort, Joost [<mailto:j.hellevoort@terschelling.nl>]

Verzonden: dinsdag 19 februari 2013 10:27

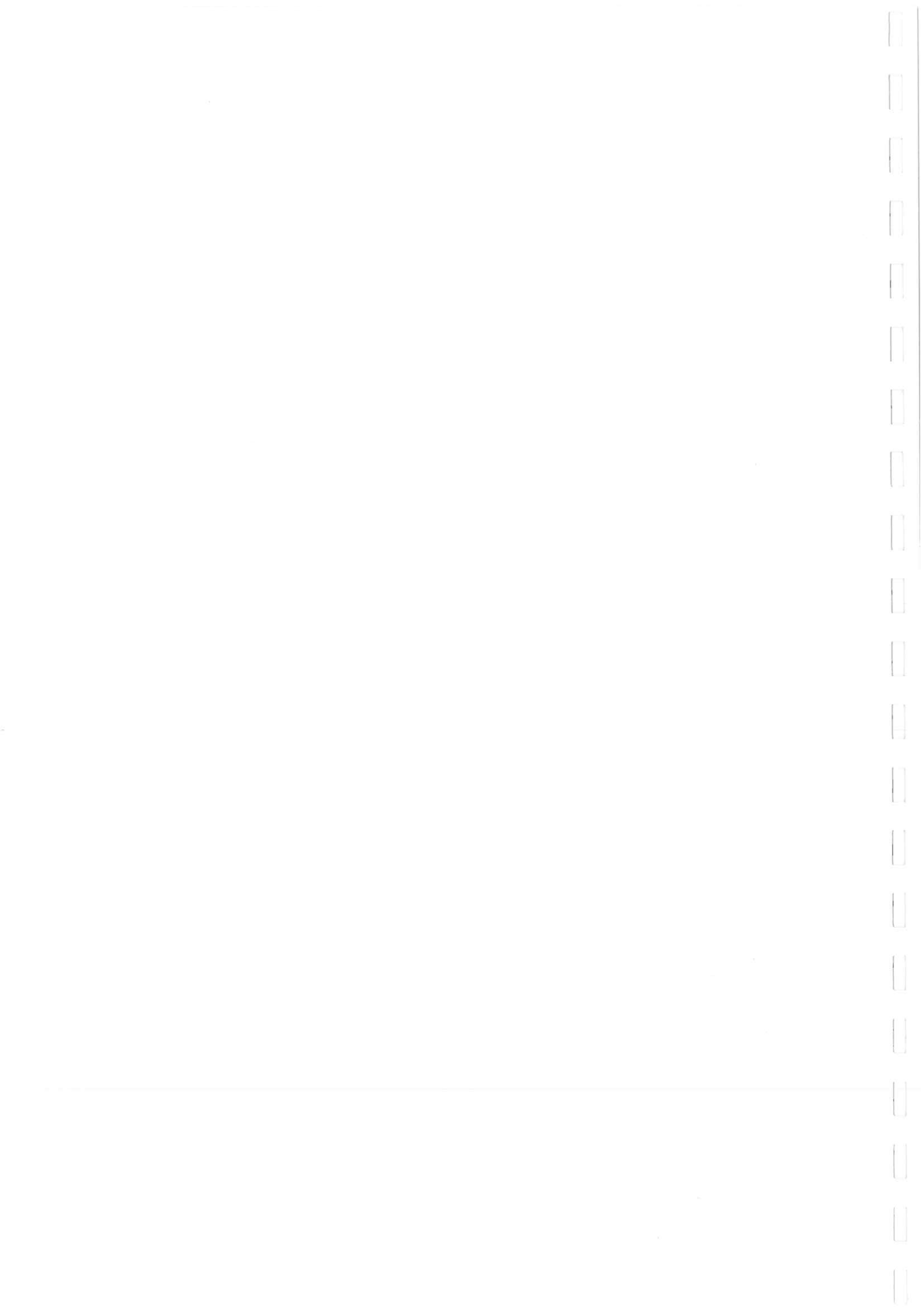
Aan: 'energie-ruimtelijkeplannen@mineleni.nl'; 'DNN-ruimtelijkeplannen@rws.nl'; Jelly van der Kloet; 'Kroese, Marieke (m.e.kroese@fryslan.nl)'; 'DIV@Vitens.nl'; Info; 'Plannen.CDC.DVD.DN.ROM@mindef.nl'

Onderwerp: voorontwerp bestemmingsplan West-Terschelling Campus en voorontwerpbestemmingsplan West-Terschelling West Aletalaan Fase 4

L.S.

Voor overleg in het kader van artikel 3.1.1. lid 1 Wro stuur ik u de bekendmaking van de terinzagelegging van de voorontwerpbestemmingsplannen West-Terschelling Campus en West-Terschelling West Aletalaan Fase 4. Wij willen u vragen voor 29 maart 2013 te reageren. Dat kan door een schriftelijke reactie te sturen via het emailadres j.hellevoort@terschelling.nl of een brief gericht aan de gemeente Terschelling, tav de heer J. Hellevoort, Postbus 14, 8880 AA WEST-TERSCHELLING. Als u vragen heeft kunt u contact opnemen met Joost Hellevoort, beleidsmedewerker fysieke leefomgeving van de gemeente Terschelling.

Met vriendelijke groet,
Joost Hellevoort.

Gemeente Terschelling
T.a.v. De gemeenteraad
Postbus 14
8880 AA WEST-TERSCHELLING

Dir	☒
Staf	☐
Techn	☐
Publ	☐
B&R	☒
Ond	☐
OR	☐
Gem R	☐

Datum 25 maart 2013
Onderwerp zienswijze voorontwerp best. plan Campus en West Aletalaan
tehandeld door de heer H.Brink/F.Zwart
kenmerk 2013-0556
Uw kenmerk
Bijlagen

Geachte Raad,

Graag maakt Staatsbosbeheer gebruik van de mogelijkheid onze zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de voorontwerpen van de bestemmingplannen Campus en West Aletalaan fase 4.

Begrenzingsen

Ik maak u erop attent dat de begrenzingen van het plan en bestemmingsvlakken op een paar punten afwijken van het kaartbeeld dat ten grondslag ligt aan de verkoop van de grond ten behoeve van de bouw van de campus en het realiseren van woningbouw.

Het meest in het oog springen hierbij de afwijkingen in het plan Campus, ten aanzien van het bouwvlak (W3) aan de zuid en oostzijde en de bijbehorende ontsluitingswegen.

De definitieve begrenzing van de te verkopen grond zal, met in achtneming van de afgesproken oppervlakte, aangepast moeten worden aan de begrenzingen in de bestemmingsplannen.

Omdat er een sterke samenhang tussen de begrenzingen van de plannen bestaat zou hiervoor aan de noordoostzijde van beide plannen ruimte gevonden kunnen worden.

Bestemmingen

Ontsluitingswegen van de campus.

De ontsluiting van de campus naar de Hoofdweg vind ik ongewenst. Uitgangspunt is altijd geweest dat het bos- natuurfront langs de Hoofdweg ongeschonden blijft. Een nieuwe weg op deze locatie en met name een veilige aansluiting op de toch al drukke Hoofdweg zal een forse ingreep in dit nu ongeschonden landschapsbeeld vergen. Aantasting van dit beeldbepalend deel van Dellewal is landschappelijk en ook vanuit de recreatieve beleving van het landschap ongewenst.

Het tracé van de oost-west lopende ontsluiting komt mij, mede ook door de terreingesteldheid (hellingen) onlogisch voor. Ik wil ervoor pleiten deze ontsluiting zoveel mogelijk langs het bestaande bospad te situeren. Bij de herinrichting van de aansluiting met de Europalaan zou dan een situatie gecreëerd moeten worden waarbij de hoofdverkeersstroom, inclusief voetgangers, via de Hoofdweg geleid wordt.

Zoals in het overleg is afgesproken zal in het plan West Aletalaan nog een bestemming (ca. 1000 m²) voor een dienstwoning met aangebouwde wooneenheden voor gedetacheerde/tijdelijke medewerkers, leerlingen etc. (W2 ; bouwaanduiding tae; twee -aaneen) opgenomen worden.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'W. Brink', written over a horizontal line.

ing. W. Brink
districtshoofd De Friese Wadden

Bijlage 2
Verkeersonderzoek “Ontsluitingsweg op Burgemeester van Heusdenweg, Ontsluiting Campus MIWB”

Ontsluitingsweg op Burgemeester van Heusdenweg

Ontsluiting Campus MIWB

Ontsluiting Campus MIWB

Opdrachtgever:
Gemeente Terschelling

Grontmij Nederland B.V.
Haren, 23 april 2013

Verantwoording

Titel : Ontsluiting Campus MIWB

Projectnummer : 327870

Referentienummer : GM-0098535

Datum : 23 april 2013

Auteur(s) : Erwin Bos

E-mail adres : erwin.bos@grontmij.nl

Gecontroleerd door : Rik Timmer

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : Henk Hoekstra

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Nieuwe Stationsweg 4
9751 SZ Haren
Postbus 125
9750 AC Haren
T +31 50 533 44 55
F +31 50 534 96 11
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	Uitgangspunten.....	5
3	Inventarisatie.....	7
3.1	Omgeving.....	7
3.2	Ontwikkelingen.....	8
3.3	Verkeersstromen.....	8
4	Richtlijnen.....	10
4.1	Richtlijnen CROW.....	10
4.2	Oprijzicht ontsluiting Campus.....	11
5	Ontwerp ontsluiting Campus.....	13
5.1	Schetsontwerp.....	13
5.2	Kostenraming.....	15
6	Conclusie en aanbeveling.....	16
6.1	Advies ontsluiting Campus.....	16
6.2	Aanvullende maatregelen.....	17

Bijlage 1: Kostenraming ontsluitingsweg Campus

Bijlage 2: Kostenraming aanvullende maatregelen

1 Inleiding

Aanleiding

In het gebied van het Groot Duin op West-Terschelling is een aantal ontwikkelingen gepland. Een daarvan is de realisatie van een nieuwe Campus voor het Maritiem Instituut Willem Barentsz (MIWB). Mogelijk dat ook Hotel Schylge gaat uitbreiden. De (hoofd)ontsluiting van al deze ontwikkelingen komen op korte onderlinge afstand op de Burgemeester van Heusdenweg bij elkaar. Daarnaast komt er een uitbreiding van woningbouw West-Aletalaan fase IV.

Vraagstelling

Gevraagd wordt hoe de ontsluiting van de nieuw te realiseren Campus op de openbare weg kan (moet) worden vormgegeven. Vanzelfsprekend dient dit op een goede verkeerstechnische en verkeersveilige wijze plaats te vinden, conform de uitgangspunten van Duurzaam Veilig. Tevens is nadrukkelijk rekening gehouden met het feit dat de ontsluiting in een natuurlijke omgeving ligt. Van belang is ook de functie die de Burgemeester van Heusdenweg vervult voor (toeristisch) auto-, fiets- en voetgangersverkeer. Tevens dient rekening gehouden te worden met de (mogelijke) ontsluiting van Hotel Schylge op de Burgemeester van Heusdenweg.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten voor het ontwerp van de ontsluiting van de Campus omschreven. Vervolgens is een inventarisatie gemaakt van de huidige omgeving, de verschillende ontwikkelingen in het gebied en de (verwachte) verkeersstromen. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de uitwerking van de ontsluiting van de Campus. Tevens wordt hiervan een kostenraming gemaakt. In hoofdstuk 5 staan conclusies en een advies verwoord.

2 Uitgangspunten

Campus MIWB

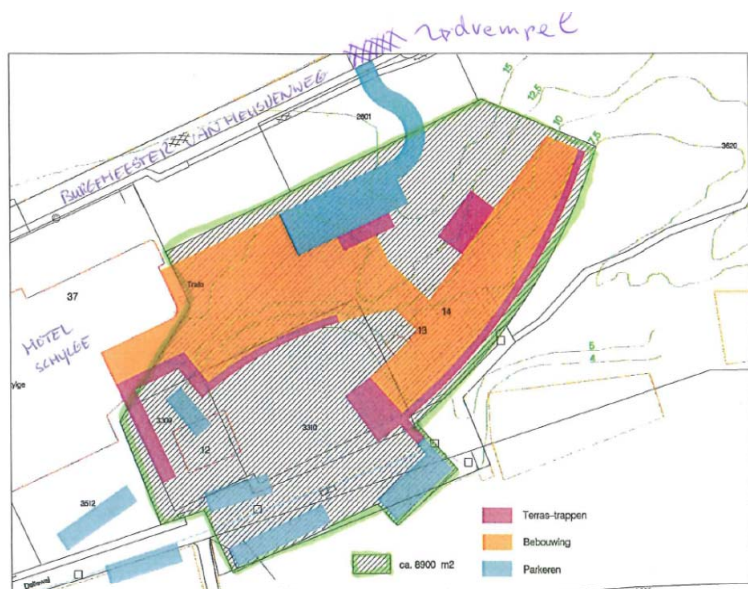
- 200 eenpersoonsappartementen.
- Autogebruik / -bezit is laag (zie geschatte verkeersgeneratie hieronder).
- Vooral fietsers en voetgangers naar Campus.
- Enkele vrachtauto's per dag (vuilniswagen, e.d.).

Ontsluiting Campus MIWB

- Niet op Europaan (in verband met overlast omwonenden).
- Op Burgemeester van Heusdenweg ter hoogte van het huidige plateau (vlak bij de kom-grens).
- Op de Burgemeester van Heusdenweg worden meerdere erven ontsloten, geen beleid om dit te ontmoedigen.
- Memo 'Verkeersgegevens ontwikkelingen Terschelling-West' (d.d. 6 november 2012):
 - ca. 50 motorvoertuigbewegingen per etmaal (dit betreft bestemmingsverkeer naar de Campus).

Ontwikkeling Hotel

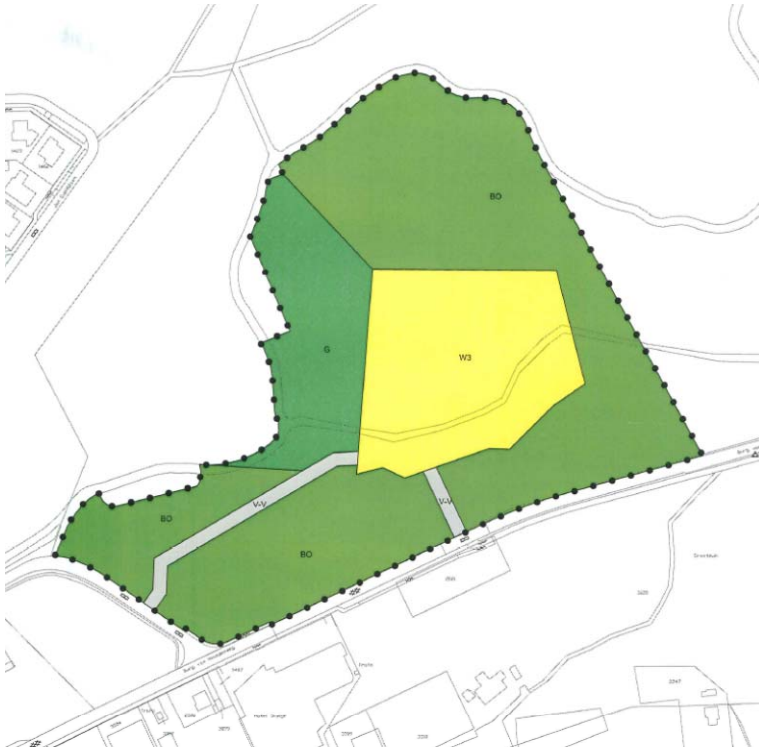
- 67 extra kamers en 1100 m² wellness.
- Meeste parkeerplaatsen ontsloten via Dellewal, ca. tien parkeervakken ontsloten op Burgemeester van Heusdenweg (figuur 2.1) (aansluiting is eveneens op het plateau aangesloten).

Figuur 2.1: Schets ontwikkeling Hotel Schylge

Omgeving

- Hoogtelijnenkaart (ontvangen van gemeente).
- Voorontwerp Bestemmingsplan West-Terschelling Campus (figuur 2.2).

Figuur 2.2: Locatie Campus MIWB

Beleid

- Aansluitingen Burgemeester Van Heusdenweg:
 - meerdere aansluitingen op Burgemeester Van Heusdenweg;
 - geen beleid om dit te ontmoedigen.
- Burgemeester Van Heusdenweg is de hoofdweg van Terschelling, ook voor zwaar- en busverkeer:
 - geen (hoge) drempels en plateaus.

3 Inventarisatie

3.1 Omgeving

Onderstaande foto's geven de huidige omgeving van de mogelijke ontsluitingsweg naar de Campus weer.

Plateau en komgrens West-Terschelling

Einde fietspad (fietsers richting dorp oversteken)

Plateau Burgemeester Van Heusdenweg

Bosschage ter hoogte van plateau

Bosschage en wal lang Burgemeester Van Heusdenweg

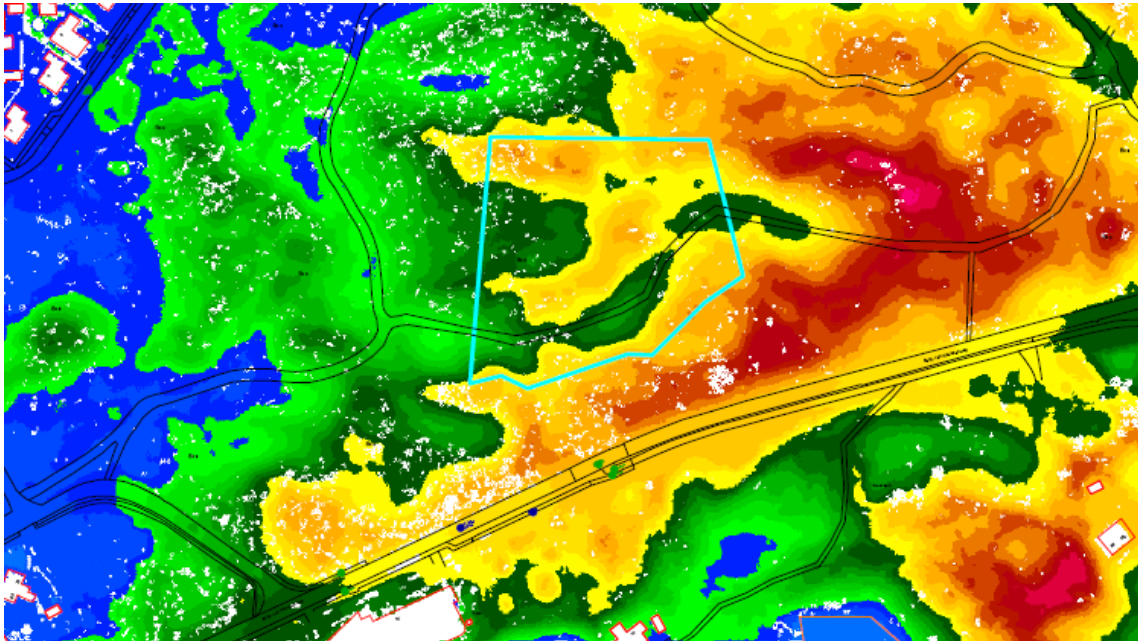

Bosschage richting nieuwe Campus (naar beneden)

Figuur 3.1: Huidige omgeving

Hoogteverschillen

- Langs rijbaan ligt een verhoogde wal.
- Ter hoogte van plateau een inkeping in de wal.
- Op locatie Campus veel hoogteverschillen (figuur 3.2).

Figuur 3.2 Hoogtelijnenkaart

3.2 Ontwikkelingen

Campus MIWB

- Er worden 200 eenpersoonsappartementen gerealiseerd.
- Wens is een zo kort mogelijke ontsluiting naar de hoofdweg.
- Bij voorkeur geen ontsluiting richting de Europalaan om de overlast voor bewoners te beperken.
- Weinig autobewegingen naar Campus, ca. 50 motorvoertuigbewegingen per etmaal.
- Veel voetgangers en fietsers van / naar de Campus.

Uitbreiding Hotel Schylge

- 67 extra kamers, 1100 m² wellness.
- Ontsluiting parkeerterrein via Dellewal.
- Ontsluiting 10 extra parkeerplaatsen op Burgemeester Van Heusdenweg.

3.3 Verkeersstromen

Intensiteiten en snelheden

Op diverse locaties rondom het plangebied zijn verkeerstellingen uitgevoerd. De resultaten van deze tellingen zijn uitgewerkt in de memo 'Verkeersgegevens ontwikkelingen Terschelling-West'. In figuur 3.3 zijn de etmaalintensiteiten op de omringende wegen inzichtelijk gemaakt. Op de plek van de mogelijke ontsluitingsweg van de Campus bedraagt de etmaalintensiteit ca. 4.200 motorvoertuigbewegingen. De V85 bedraagt 57 km/h ter hoogte van het plateau.

Figuur 3.3: Etmaalintensiteiten omliggende wegen

Fietsroutes

- Relatief weinig fietsers over Burgemeester Van Heusdenweg.
- De meeste fietsers gaan via fietspad Dellewal (langs het water) (bron: Gemeente Terschelling).
- Fietsers naar centrum West-Terschelling worden bij 't Land / Nieuwe Dijk verwezen via Burgemeester van Heusdenweg.
- Fietsers naar havens worden bij Nieuwe Dijk verwezen via fietspad Dellewal (vanaf de haven richting het oosten wordt ook verwezen via fietspad Dellewal).

Figuur 3.4: Bewegwijzering fietsroutes ('t Land en Willem Barentzkafe)

Conclusie inventarisatie

- Langs de Burgemeester van Heusdenweg een verhoogde wal en veel begroeiing.
- Ter hoogte van de nieuwe ontsluitingsweg zit een verlaging in de wal.
- Relatief veel voetgangers en fietsers naar de Campus, weinig autoverkeer.
- Ca. 4.200 motorvoertuigen per etmaal op de Burgemeester van Heusdenweg (V85 is 57 km/h).
- Hotel Schylge en de extra ontwikkeling worden grotendeels via Dellewal ontsloten, ca. 10 parkeerplaatsen worden ontsloten op de Burgemeester van Heusdenweg.
- Grootste stroom fietsers oost-west gaat via Dellewal; over de Burgemeester van Heusdenweg minder fietsverkeer.

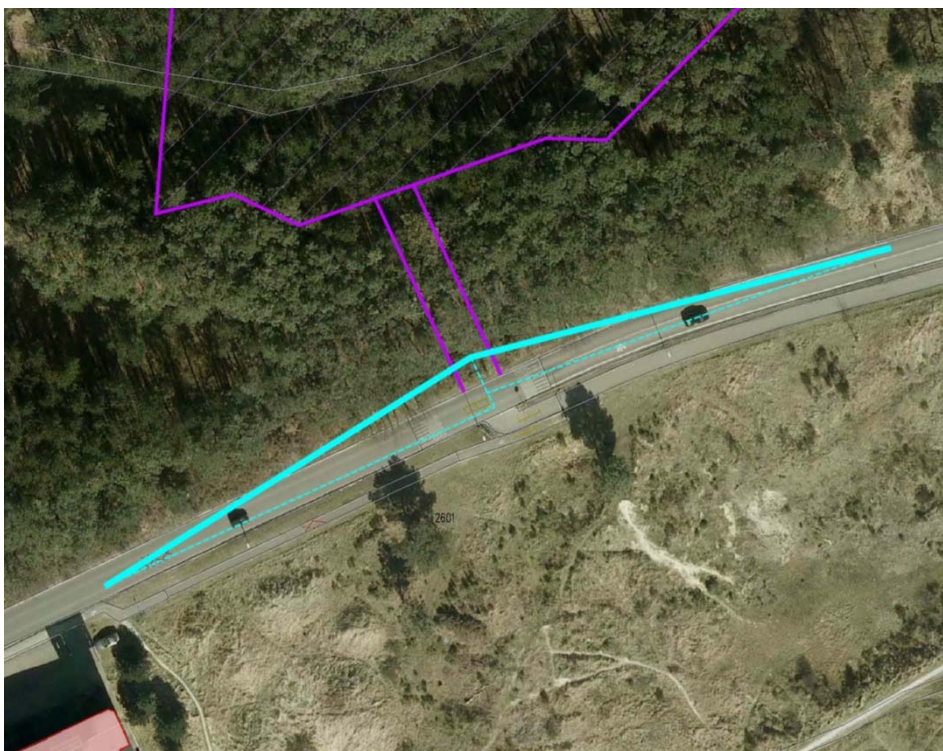
Wat betekenen de richtlijnen voor de ontsluiting van de Campus

De afmetingen van figuur 4.1 gelden voor wegen buiten de bebouwde kom. De nieuwe ontsluitingsweg naar de Campus ligt net binnen de bebouwde kom, echter het wegbeeld ziet er niet zodanig uit. Aan de noordzijde is dichte begroeiing en aan de zuidzijde is de eerste bebouwing die men tegen komt Hotel Schylge. Doordat het wegbeeld nauwelijks verandert (ten opzichte van de buiten-de kom-situatie), wordt geadviseerd de richtlijnen uit figuur 4.1 ook op deze locatie toe te passen.

Indien het wegbeeld meer past bij een binnen de bebouwde kom situatie en de snelheid van het verkeer op de Burgemeester van Heusdenweg lager is, kan het oprijzicht (lengte maat 'c' in figuur 4.1) worden verkleind. Langs een weg met meer bebouwing zijn verkeersdeelnemers alerter op verkeer uit zijwegen of uitritten.

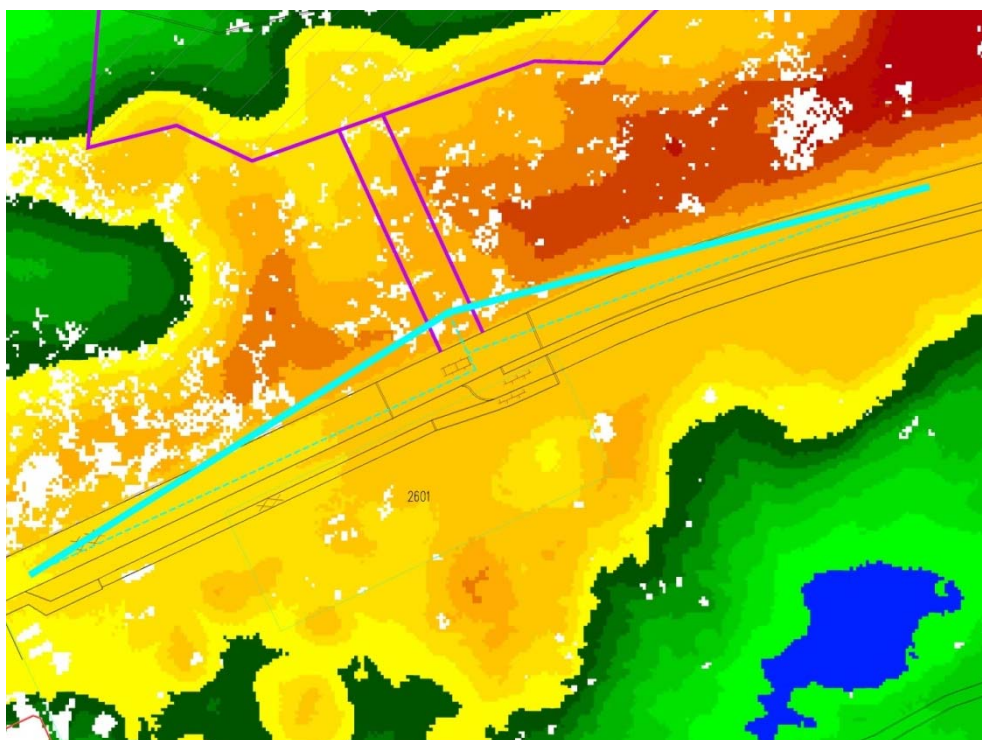
4.2 Oprijzicht ontsluiting Campus

In de figuren 4.2 en 4.3 zijn de minimale 'zichtlijnen' op de luchtfoto en de hoogtelijnenkaart ingetekend. Uit de zichtlijnen op de luchtfoto blijkt dat er enkele bomen / bosschages moeten worden verwijderd om aan de minimale eisen voor het oprijzicht te voldoen.

Figuur 4.2: Oprijzicht op de luchtfoto

Uit figuur 4.3 blijkt dat binnen de 'uitzichtdriehoek' wel hoogteverschil is (tussen de rijbaan en de berm). Dit uit zich in twee verschillende tinten oranje binnen de driehoek. Het exacte hoogteverschil is uit deze kaart niet af te lezen. Voor het veilig oprijden van de Burgemeester van Heusdenweg is het van belang dat het hoogteverschil niet dusdanig groot is, dat het zicht wordt belemmerd.

Figuur 4.3: Orijzicht op de hoogtelijnenkaart

5 Ontwerp ontsluiting Campus

5.1 Schetsontwerp

In figuur 5.2 is het schetsontwerp weergegeven voor de ontsluiting van de Campus. Hieronder staan enkele aandachtspunten bij het ontwerp.

Erfaansluiting Campus

De ontsluitingsweg naar de Campus is geen openbare weg, maar het betreft een erfaansluiting op de Burgemeester van Heusdenweg. Het verkeer vanaf de Campus moet voorrang verlenen aan het verkeer op de hoofdweg. Derhalve moeten dus geen maatregelen worden getroffen die gelijkwaardigheid suggereren.

Het aantal motorvoertuigen naar de Campus is relatief laag (zie hoofdstuk 2). Toch moet worden voorkomen dat verkeer op de Burgemeester van Heusdenweg stil moet staan om te wachten op auto's vanaf de Campus. De ontsluitingsweg moet derhalve voldoende breed zijn, zodat twee voertuigen elkaar kunnen passeren.

Oversteken langzaam verkeer

Maatregelen voor voetgangers en fietsers (bijvoorbeeld een middenberm om in twee keer over te steken) is op deze locatie niet noodzakelijk. Elders op het eiland zijn oversteeklocaties waar meer fietsers en voetgangers oversteken (hier zijn ook geen oversteekvoorzieningen aangetroffen).

Locatie aansluiting

Ter hoogte van het plateau op de Burgemeester van Heusdenweg is een (natuurlijke) inkeping in de verhoogde wal. Dit is derhalve de meest logische locatie om de ontsluitingsweg aan te leggen. Op deze wijze is de impact op de natuurlijke omgeving minimaal. Tevens wordt de snelheid van het verkeer op de Burgemeester van Heusdenweg op deze locatie enigszins gemerd door de ligging van het plateau (zie aanbevelingen hoofdstuk 6).

De ontsluitingsweg is gelegen tegenover begin van het voet- en fietspad. Zodoende kunnen de fietsers en voetgangers met een logische beweging de Campus bereiken (hoewel de meeste voetgangers en fietsers richting West-Terschelling gaan en dus minder gebruik maken van het fietspad).

Tegenover de ontsluiting van de Campus komt mogelijk een extra ontsluiting van Hotel Schylge. In principe kunnen beide ontsluitingen los van elkaar worden aangelegd ('ze staan elkaar niet in de weg'). Echter doordat er meerdere aansluitingen op dezelfde locatie komen, ontstaat op deze locatie meer uitwisseling van verkeer, hetgeen een natuurlijke snelheidsremming tot gevolg kan hebben.

Parkeerterrein Campus

Op het Campusterrein zal plaats zijn voor een parkeerterrein. De exacte invulling van het parkeerterrein is op dit moment nog niet bekend. Wel is bekend dat het parkeerterrein wordt gesitueerd in de zuidwest hoek van het Campusterrein (zie figuur 5.1).

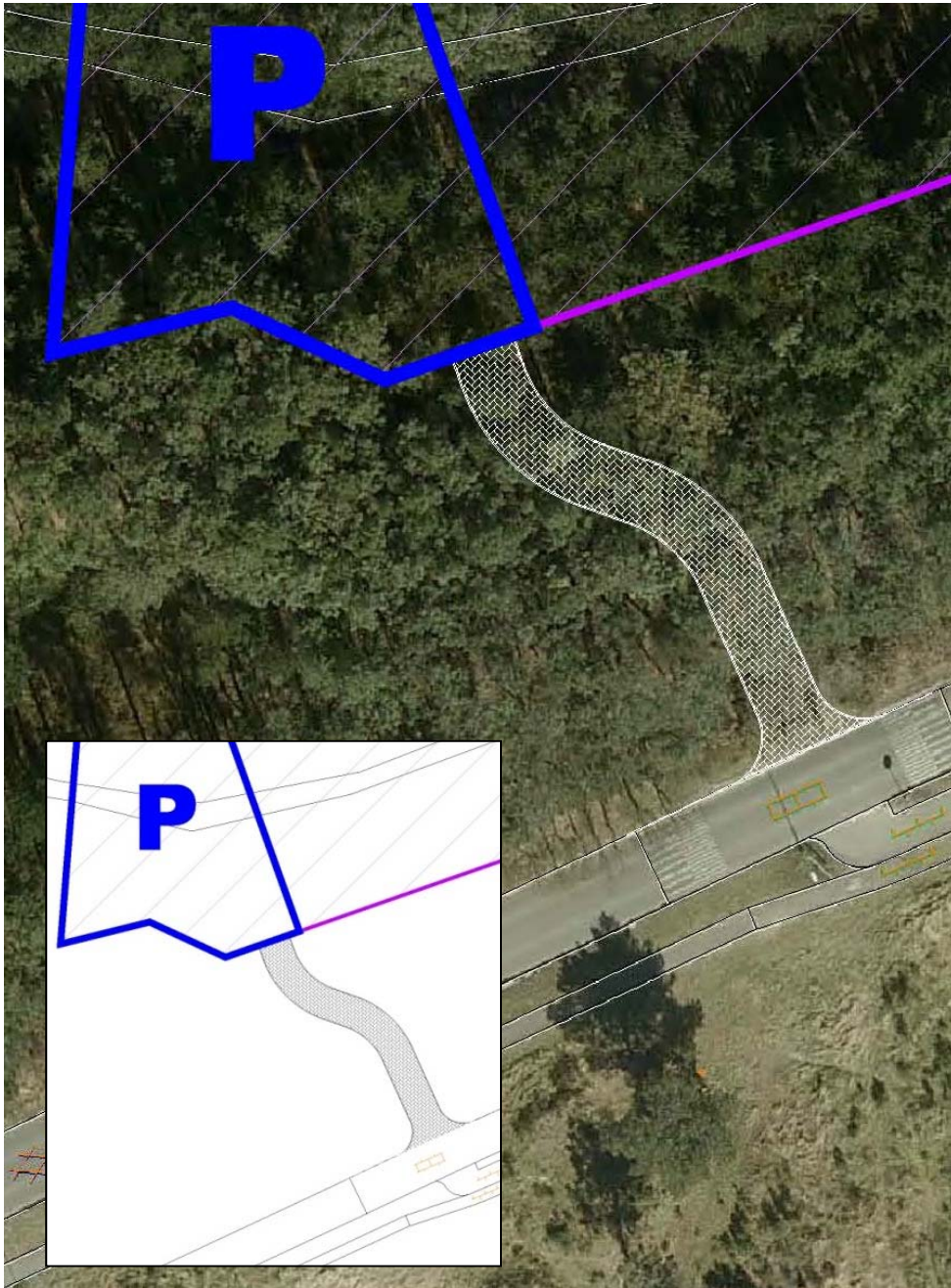
Figuur 5.1 Situering parkeerterrein Campus

In figuur 5.2 is het schetsontwerp voor de aansluiting van de Campus op de Burgemeester van Heusdenweg weergegeven. Onderstaande opsomming heeft betrekking op de gekozen locatie.

Toelichting schetsontwerp

- Aansluiting op plateau (snelheidsremmend).
- Aansluiting tegenover begin fietspad / voetpad.
- Aansluiting ter hoogte van verlaging in de wal (daardoor minimale aantasting natuur).
- Eerste deel erfaansluiting relatief beperkte helling; daardoor is het eenvoudiger om voor de Burgemeester van Heusdenweg stil te staan en op te rijden.
- De aansluiting van de ontsluitingsweg op toekomstige Campusterrein in de zuidwestelijke hoek van het Campusterrein.
- Om de veiligheid te garanderen, dient het zicht voor verkeer vanaf de Campus optimaal te zijn (in hoofdstuk 6 wordt hier nog nader op ingegaan).

Figuur 5.2: Schetsontwerp ontsluiting Campus (met en zonder luchtfoto)

5.2 Kostenraming

Om een indruk te krijgen van de kosten die met de nieuwe ontsluitingsweg gemoeid zijn, is een kostenindicatie gemaakt. Deze kostenindicatie is opgenomen in bijlage 1.

Op dit moment is het nog onbekend op welke hoogte het Campusterrein en dus het parkeerterrein / toegangsweg exact komt te liggen. Het afgraven en/of ophogen van het terrein is in deze kostenindicatie niet meegenomen. Tevens is de hoeveelheid aan begroeiing en aantal bomen niet exact bekend. Het opruimen van het groen is derhalve ook niet in de kostenindicatie opgenomen.

6 Conclusie en aanbeveling

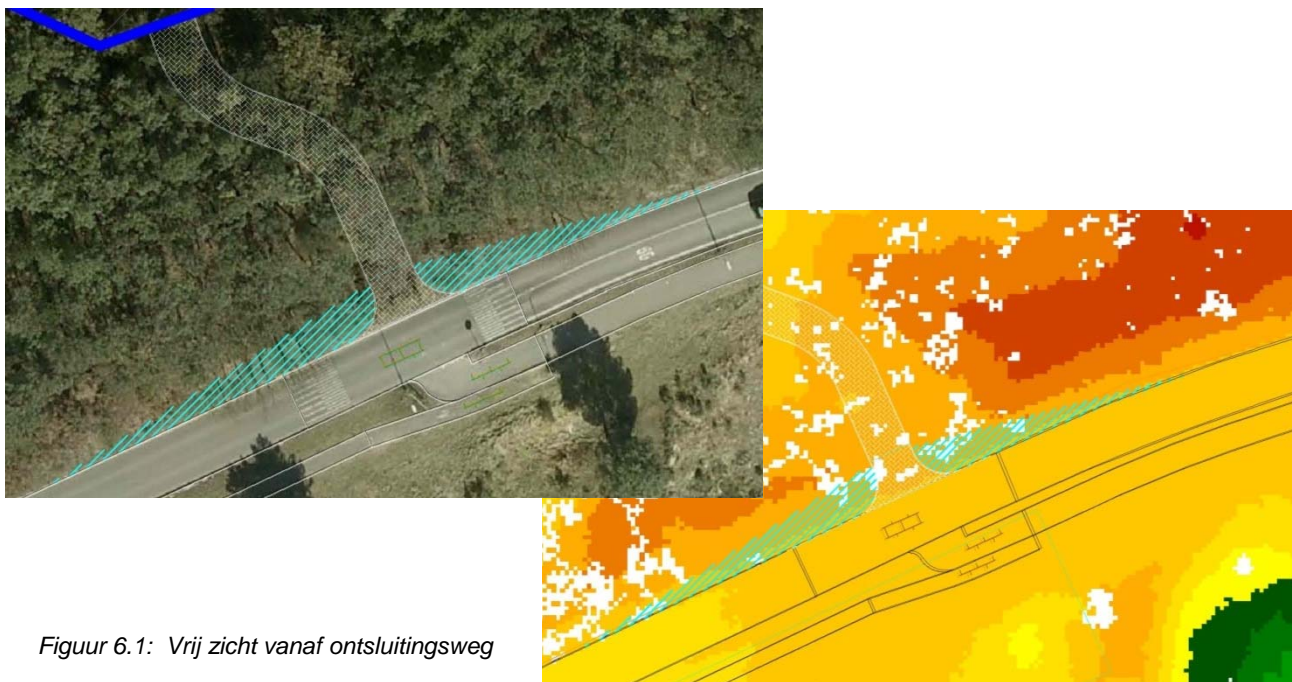
In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen ten aanzien van de ontsluitingsweg naar de Campus opgenomen.

6.1 Advies ontsluiting Campus

Op de Burgemeester van Heusdenweg (en elders op de hoofdweg van Terschelling) sluiten vele erven aan. Binnen de bebouwde kom heeft dit geen of nauwelijks knelpunten tot gevolg, omdat weggebruikers verwachten dat er verkeer uit zijwegen en erfaansluitingen kan komen. Daardoor passen weggebruikers hun verkeersgedrag aan de situatie aan.

Buiten de bebouwde kom is de snelheid van het verkeer hoger en zijn weggebruikers minder attent op verkeer vanuit zijwegen en erfaansluitingen. Indien het zicht van het verkeer vanaf de zijwegen en erven goed is, zal dit in principe minder snel leiden tot onveilige situaties. Echter indien het zicht onvoldoende is, kan het zo zijn dat een auto te dicht op de (kruisende) rijbaan staat te wachten of dat een auto de rijbaan kruist op het moment dat er verkeer op de hoofdrijbaan rijdt (en dit verkeer over het hoofd ziet). Kortom, het zicht op het verkeer op de hoofdrijbaan moet voldoende zijn om de rijbaan op een veilige wijze op te kunnen rijden of over te kunnen steken.

De locatie van de ontsluitingsweg naar de Campus MIWB zit qua uitstraling tussen een binnende-kom- en een buiten-de-kom-situatie in. De snelheid van het verkeer is ter hoogte van het plateau ca. 57 km/h (V85). Daarom wordt geadviseerd om, indien de ontsluitingsweg op de Burgemeester van Heusdenweg aansluit, voldoende zicht te creëren voor het verkeer vanaf de Campus. Het verkeer vanaf de Campus moet vrij zicht hebben over het blauwgearceerde gebied in figuur 6.1.

Figuur 6.1: Vrij zicht vanaf ontsluitingsweg

In de praktijk betekent dit niet dat alle begroeiing en/of verhoogde wal in dit gearceerde gebied moet worden verwijderd. Het betekent echter wel dat het verkeer in dit gebied voldoende zicht moet hebben op het verkeer op de Burgemeester van Heusdenweg. Oftewel lage begroeiing kan gehandhaafd blijven, maar hogere begroeiing moet worden gesnoeid of verwijderd. Indien voldoende oprijzicht aanwezig is, staat het oprijdende verkeer niet met de voorkant van de auto op de rijbaan te wachten. Ook wordt de kans dat 'verkeer op de Burgemeester van Heusdenweg over het hoofd wordt gezien', geminimaliseerd.

Alternatieve ontsluiting

Indien er vanaf de Campus onvoldoende zicht kan worden gegarandeerd, is een ontsluitingsweg richting de Europalaan een alternatief. Op deze weg is het oprijzicht een minder groot probleem, omdat de snelheid van het verkeer (en de intensiteit) op de Europalaan lager is dan op de Burgemeester van Heusdenweg. Echter een aansluiting van de Campus op de Europalaan heeft andere negatieve aspecten tot gevolg:

- langere ontsluitingsweg;
- meer aantasting duingebied / groen;
- meer overlast omwonenden.

Advies ontsluiting Campus

- Indien er voldoende oprijzicht is, kan de Campus ontsloten worden op de Burgemeester van Heusdenweg.
- Indien dit oprijzicht niet kan worden gegarandeerd, moet gezocht worden naar een alternatief (er kunnen onveilige en onwenselijke verkeerssituaties ontstaan).
- Het alternatief is via de Europalaan (dit heeft andere negatieve aspecten tot gevolg).

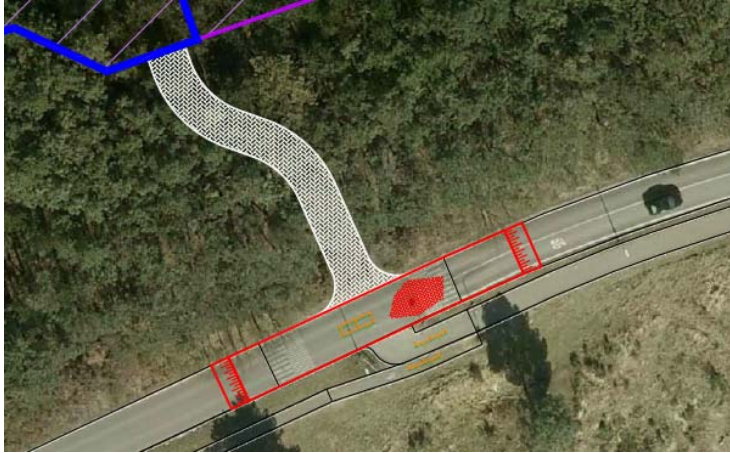
6.2 Aanvullende maatregelen

De huidige komgrens is in het wegbeeld weinig opvallend. Ter hoogte van de komgrens staat slechts een plaatsnaambord en honderd meter naar het oosten ligt het plateau. Dit plateau valt door haar kleurstelling niet direct op in het wegbeeld. Daardoor is het verkeer wellicht niet geneigd haar snelheid aan te passen. De huidige V85 bedraagt ter hoogte van het plateau 57 km/h.

Onderstaand staan een aantal maatregelen om de komgrens meer op te laten vallen in het wegbeeld. Hierdoor zal de snelheid ter plekke verlagen, hetgeen een positief effect heeft op het oprijden van auto's vanaf de Campus en een positief effect op de verkeersveiligheid op de Burgemeester van Heusdenweg. Belangrijk bij deze maatregelen is de inpassing in de natuurlijke omgeving. Gelijkheid in komgrenzen elders in de gemeente verdient hierbij ook de voorkeur.

Mogelijke attentieverhogende maatregelen zijn:

- Plateau:
 - plateau verlengen en komgrens (plaatsnaambord) op gelijke hoogte (de mogelijke extra ontsluiting van Hotel Schylge komt uit op het plateau);
 - plateau eventueel voorzien van opvallende / afwijkende kleuren (mits inpasbaar in omgeving);
 - kosten verlenging plateau ca. € 13.500,00 (zie bijlage 2).

- Asverspringing:
 - asverspringing ter hoogte van de komgrens;
 - kosten asverspringing ca. € 34.500,00 (zie bijlage 2).

Bijlage 1

Kostenraming ontsluitingsweg Campus

Proj.nr. : 327870
 Datum : 3 april 2013

Globale kostenraming inzake : Toegang P-plaats campus
 Onderdeel:
 Opdrachtgever: Gemeente Terschelling

Nieuwe Stationsweg 4
 9751 SZ Haren
 Postbus 125
 9750 AC Haren
 T +31 50 533 44 55
 F +31 50 534 96 11
 W www.grontmij.nl

Volgnr.	Omschrijving	Eenheid	Hoeveelheid	Eenh. prijs	Totaal
1	Opruimingswerk Opruimen bos	P.M.			
2	Grondwerk Grond ontgraven, vervoeren en verwerken	P.M.			
	Verhardingen				
3	Aanbrengen fundering 250 mm menggranulaat	m2	235	7,50	1.762,50
4	Aanbrengen straatlaag brekerzand	m2	215	2,50	537,50
5	Aanbrengen opsluitbanden 100 x 200 mm, recht	m	20	10,00	200,00
6	Aanbrengen opsluitbanden 100 x 200 mm, bocht	m	60	14,00	840,00
7	Aanbrengen betonstraatstenen	m2	215	22,00	4.730,00
	Groenvoorzieningen				
8	Afwerken en inzaaien bermen	m2	160	1,00	160,00
	Overig				
9	Ter beschikking stellen keet, personeel en materiaal	euro	250	1,00	250,00
10	Eenmalige kosten	euro	250	1,00	250,00

Proj.nr. : 327870
 Datum : 3 april 2013

Nieuwe Stationsweg 4
 9751 SZ Haren
 Postbus 125
 9750 AC Haren
 T +31 50 533 44 55
 F +31 50 534 96 11
 W www.grontmij.nl

Globale kostenraming inzake : Toegang P-plaats campus
 Onderdeel:
 Opdrachtgever: Gemeente Terschelling

Volgnr.	Omschrijving	Eenheid	Hoeveelheid	Eenh. prijs	Totaal
	SUBTOTAAL				8.730,00
	Uitvoeringskosten, algemene kosten, w. & r.		15 %		1.309,50
	Onvoorzien		20 %		1.746,00
	Aanneemsom			€	11.785,50
	Directiekosten		16 %		1.885,68
	Totaal excl. BTW			€	13.671,18
	BTW		21 %		2.870,95
	Ter afronding				57,87
	Totaal incl. BTW			€	16.600,00

Bij het opstellen van deze kostenraming is **geen** rekening gehouden met:

- Grondaankopen
- Opruimen bos
- Grondwerk
- (Her)leggen kabels en leidingen nutsbedrijven

EENHEIDSPRIJZEN GELDEN VOOR HET VASTELAND, GEEN TOESLG GEREKEND

Opgesteld	L. Wolthuis
Gecontroleerd	E. Bos
Goedgekeurd	E. Bos

Bijlage 2

Kostenraming aanvullende maatregelen

Proj.nr. : 327870
Datum : 23 april 2013

Nieuwe Stationsweg 4
9751 SZ Haren
Postbus 125
9750 AC Haren
T +31 50 533 44 55
F +31 50 534 96 11
W www.grontmij.nl

Globale kostenraming inzake : Toegang P-plaats campus
Onderdeel: Verlengen plateau
Opdrachtgever: Gemeente Terschelling

Volgnr.	Omschrijving	Eenheid	Hoeveelheid	Eenh. prijs	Totaal
	Opruimingswerk				
1	Zagen asfalt	m	12	15,00	180,00
2	Opruimen asfalt	m2	105	7,00	735,00
3	Opruimen trottoirband, incl. gootlaag	m	35	4,00	140,00
4	Opnemen bestrating en in depot plaatsen	m2	60	2,00	120,00
	Grondwerk				
5	Zand aanbrengen onder plateau verlenging	m3	35	15,00	525,00
	Verhardingen				
6	Aanbrengen opsluitbanden 100 x 200 mm, recht	m	35	10,00	350,00
7	Aanbrengen betonstraatstenen	m2	105	22,00	2.310,00
8	Aanbrengen vrijkomende bestrating, taludaanduiding	m2	60	12,00	720,00
9	Herstraten aanliggende bestrating	m2	40	11,00	440,00
	Groenvoorzieningen				
10	Afwerken en inzaaien bermen	m2	70	1,00	70,00
	Overig				
11	Ter beschikking stellen keet, personeel en materiaal	euro	250	1,00	250,00
12	Verkeersmaatregelen	euro	1.000	1,00	1.000,00
13	Eenmalige kosten	euro	250	1,00	250,00

Proj.nr. : 327870
Datum : 23 april 2013

Nieuwe Stationsweg 4
9751 SZ Haren
Postbus 125
9750 AC Haren
T +31 50 533 44 55
F +31 50 534 96 11
W www.grontmij.nl

Globale kostenraming inzake : Toegang P-plaats campus
Onderdeel: Verlengen plateau
Opdrachtgever: Gemeente Terschelling

Volgnr.	Omschrijving	Eenheid	Hoeveelheid	Eenh. prijs	Totaal
	SUBTOTAAL				7.090,00
	Uitvoeringskosten, algemene kosten, w. & r.		15 %		1.063,50
	Onvoorzien		20 %		1.418,00
	Aanneemsom			€	9.571,50
	Directiekosten		16 %		1.531,44
	Totaal excl. BTW			€	11.102,94
	BTW		21 %		2.331,62
	Ter afronding				65,44
	Totaal incl. BTW			€	13.500,00

Bij het opstellen van deze kostenraming is **geen** rekening gehouden met:

- (Her)leggen kabels en leidingen nutsbedrijven
- Teerhoudend asfalt

EENHEIDSPRIJZEN GELDEN VOOR HET VASTELAND, GEEN TOESLAG GEREKEND

Opgesteld	L. Wolthuis
Gecontroleerd	E. Bos
Goedgekeurd	E. Bos

Proj.nr. : 327870
Datum : 23 april 2013

Nieuwe Stationsweg 4
9751 SZ Haren
Postbus 125
9750 AC Haren
T +31 50 533 44 55
F +31 50 534 96 11
W www.grontmij.nl

Globale kostenraming inzake : Toegang P-plaats campus
Onderdeel: Asverspringing
Opdrachtgever: Gemeente Terschelling

Volgnr.	Omschrijving	Eenheid	Hoeveelheid	Eenh. prijs	Totaal
Opruimingswerk					
1	Zagen asfalt	m	18	15,00	270,00
2	Opruimen asfalt	m2	225	7,00	1.575,00
3	Opruimen trottoirband, incl. gootlaag	m	50	4,00	200,00
4	Maaien gewas	m2	100	4,00	400,00
5	Frezen liplas t.b.v. aansluiting	m2	30	20,00	600,00
Grondwerk					
6	Grond ontgraven uit cunet verlegging en afvoeren	m3	40	5,00	200,00
7	Zand aanbrengen onder plateau verlenging	m3	35	15,00	525,00
Verhardingen					
8	Aanbrengen trottoirbanden 115/225 x 240 mm	m	50	25,00	1.250,00
9	Aanbrengen gootlaag	m	50	22,00	1.100,00
10	Aanbrengen asfalt rijweg, 150 mm	ton	60	130,00	7.800,00
11	Aanbrengen asfalt fietspad, 100 mm	ton	20	130,00	2.600,00
Groenvoorzieningen					
12	Afwerken en inzaaien bermen	m2	150	1,00	150,00
Overig					
13	Ter beschikking stellen keet, personeel en materiaal	euro	250	1,00	250,00
14	Verkeersmaatregelen	euro	1.000	1,00	1.000,00
15	Eenmalige kosten	euro	250	1,00	250,00

Proj.nr. : 327870
 Datum : 23 april 2013

Nieuwe Stationsweg 4
 9751 SZ Haren
 Postbus 125
 9750 AC Haren
 T +31 50 533 44 55
 F +31 50 534 96 11
 W www.grontmij.nl

Globale kostenraming inzake : Toegang P-plaats campus
 Onderdeel: Asverspringing
 Opdrachtgever: Gemeente Terschelling

Volgnr.	Omschrijving	Eenheid	Hoeveelheid	Eenh. prijs	Totaal
	SUBTOTAAL				18.170,00
	Uitvoeringskosten, algemene kosten, w. & r.		15 %		2.725,50
	Onvoorzien		20 %		3.634,00
	Aanneemsom			€	24.529,50
	Directiekosten		16 %		3.924,72
	Totaal excl. BTW			€	28.454,22
	BTW		21 %		5.975,39
	Ter afronding				70,39
	Totaal incl. BTW			€	34.500,00

Bij het opstellen van deze kostenraming is **geen** rekening gehouden met:

- (Her)leggen kabels en leidingen nutsbedrijven
- Teerhoudend asfalt
- Grondaankopen

EENHEIDSPRIJZEN GELDEN VOOR HET VASTELAND, GEEN TOESLAG GEREKEND

Opgesteld	L. Wolthuis
Gecontroleerd	E. Bos
Goedgekeurd	E. Bos

Bijlage 3
“Mitigatie- en compensatieplan, West – Terschelling Campus
en West Aletalaan fase 4”

Mitigatie- en compensatieplan

West-Terschelling Campus en West Aletalaan fase 4

projectnr. 250650 en 250651
revisie 05
16 mei 2013

datum vrijgave

16 mei 2013

beschrijving revisie 05

definitief

goedkeuring

M. Korthorst

vrijgave

S. Hammink

Colofon

Projectgroep bestaande uit:

ir. M. Korthorst
ing. J.A. Kamerling
drs. C.E.M. Calmes
drs. S.B.W. Hammink

Tekstbijdragen:

ir. M. Korthorst
ing. J.A. Kamerling

Fotografie:

ir. M. Korthorst

Vormgeving:

Oranjewoud

Contactadres:

Monitorweg 29
1322 BK Almere
Postbus 10044
1301 AA Almere Stad

Copyright ©

Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud	blz.
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doel	4
2 Wettelijk kader	5
2.1 Ecologische hoofdstructuur (hierna EHS).....	5
2.2 Boswet.....	7
3 Gebiedsbeschrijving	9
3.1 Situering plangebied.....	9
4 Methode compensatieopgave	11
4.1 EHS	11
4.2 Berekening EHS	12
4.3 Berekening oppervlakte boscompensatie	14
5 Conclusies en vooruitblik.....	15
6 Literatuur.....	17

Losse bijlage: kaart met oppervlaktes bestemmingen en grens bebouwde kom volgens Boswet

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de oostzijde van het dorp West-Terschelling worden maximaal 37 woningen en een studenten-campus ontwikkeld. De voorgenomen ontwikkelingen passen niet in het vigerende bestemmingsplan, daarom is een (partiële) herziening van het geldende bestemmingsplan noodzakelijk. Realisatie van de campus en de woningen ten oosten van het dorp resulteert in ruimtebeslag op de Ecologische hoofdstructuur en verlies van bosareaal.

Een verkennende natuurbeoordeling van Altenburg & Wymenga (2012) geeft een eerste indruk van de mogelijke effecten van de voorgenomen plannen op de natuurwaarden op het plangebied. Een nadere beoordeling in een natuurtoets (Oranjewoud, 2013) geeft inzicht in de effecten op de planlocatie.

Ruimtebeslag binnen de EHS wordt gezien als een significante aantasting van de EHS aangezien de ontwikkeling onomkeerbaar is. Derhalve ligt er een opgave om dit verlies aan natuurwaarden volledig te compenseren conform de Spelregels EHS. Het ruimtebeslag en daarmee de compensatieopgave dient nader bepaald te worden en is mede afhankelijk van de bestemmingsverandering.

De compensatieopgave hoeft zich niet per se te richten op de natuurwaarden die verloren gaan. Het bijzondere karakter van het EHS-gebied dat deels verloren gaat (uniform naaldbos) hoeft volgens de spelregels EHS niet teruggebracht te worden. De compensatieopgave kan zowel in kwantitatieve, kwalitatieve als financieel zin uitgevoerd worden.

Naast de EHS moet rekening gehouden worden met compensatie vanwege de Boswet.

1.2 Doel

Dit compensatieplan heeft als doel de aard en omvang van de compensatie-opgave voor EHS en Boswet vast te stellen. Het plan is in overleg met Staatsbosbeheer, de gemeente Terschelling en de provincie Fryslân opgesteld.

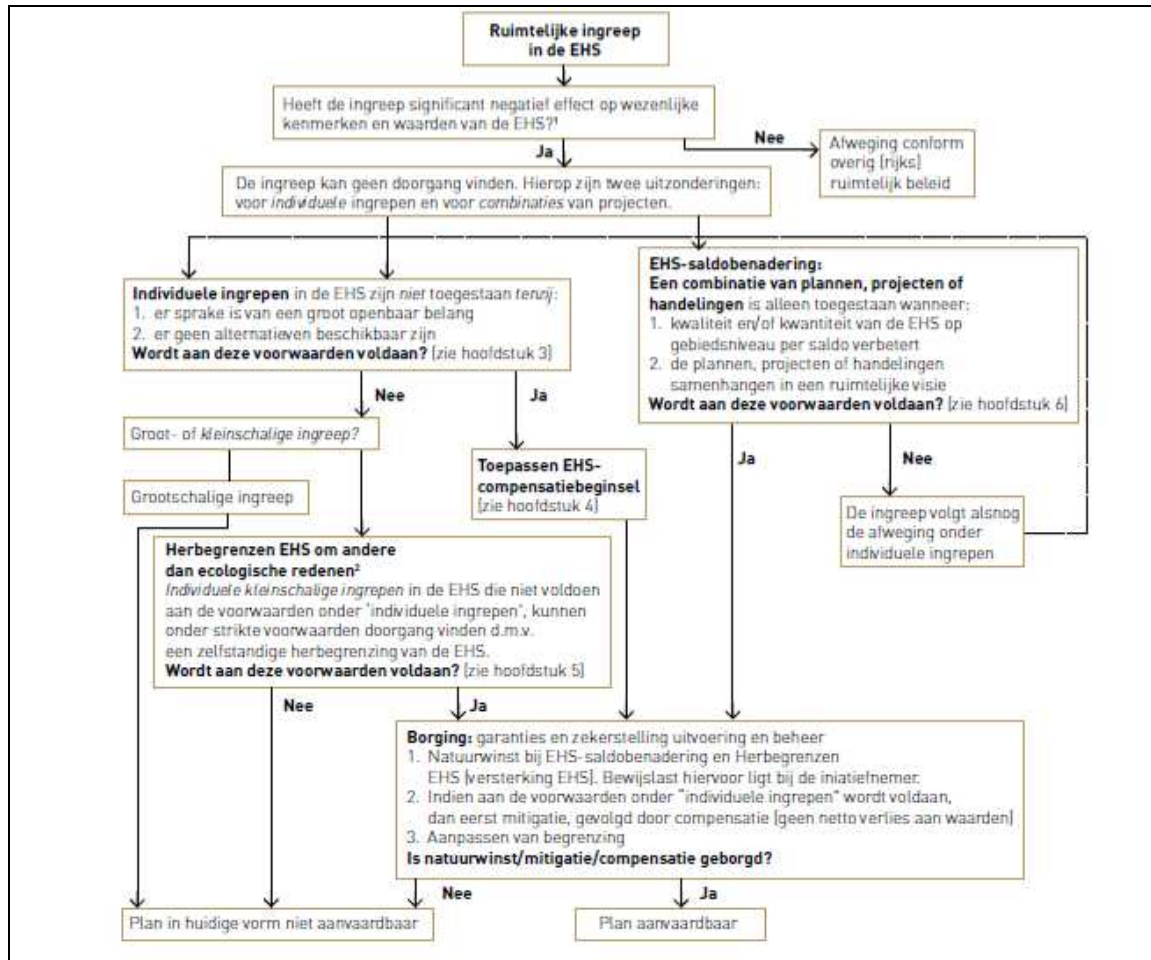
2 Wettelijk kader

2.1 Ecologische hoofdstructuur (hierna EHS)

De EHS is in 1990 geïntroduceerd als antwoord op de achteruitgang van de natuur en biodiversiteit in Nederland. De EHS is een netwerk van grote en kleine natuurgebieden waarin de natuur (plant en dier) voorrang heeft en wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Hierbinnen kan de uitwisseling van soorten optimaal plaatsvinden en wordt de biodiversiteit verbeterd. De landelijke doelstellingen voor de EHS zijn verder uitgewerkt in de nota Natuur voor mensen, mensen voor natuur (2000) en in de Nota Ruimte (2004). Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij'-regime.

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ministerie van Infrastructuur en Milieu 2012) is (nogmaals) vastgelegd dat binnen de EHS nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS, niet zijn toegestaan, tenzij er sprake is van een **groot openbaar belang**, en reële **alternatieven** ontbreken. Indien een voorgenomen ingreep de '**nee, tenzij**'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden **gemitigeerd** en resterende schade wordt **gecompenseerd**.

De bescherming van de EHS betekent derhalve dus niet dat woningbouw en nieuwe bedrijvigheid in de EHS altijd verboden is. Ontwikkelingen zijn onder bepaalde voorwaarden mogelijk. Het Rijk en de provincies hebben hiervoor samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties, spelregels opgesteld. In het beleidskader *Spelregels EHS* (LNV, VROM, 2007) is de flexibiliteit in begrenzing en de mogelijkheden om ontwikkelingen in de EHS toe te staan uitgewerkt. Van belang zijnde instrumenten zijn het compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzing. Onderstaande stoomschema uit het beleidskader *Spelregels EHS* geeft aan hoe de verschillende instrumenten zich tot elkaar verhouden.

Figuur 2-3: Stroomschema toetsing van projecten aan het EHS beschermingsregime (LNV, VROM, 2007)

De provincie Fryslân heeft in het Streekplan 2007 en de Verordening Ruimte 2011 de richtlijnen met betrekking tot compensatie provinciaal vastgelegd welke overeenkomen met het beleidskader *Spelregels EHS*. In de verordening is het volgende opgenomen over het EHS beleid van de provincie.

Verordening Romte Fryslân 2011

Op 15 juni 2011 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân vastgesteld. De verordening stelt de regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. In de verordening zijn eveneens de kernkwaliteiten en wezenlijke kenmerken van de EHS deelgebied Waddeneilanden uitgeschreven.

Significante effecten

Artikel 8.1.1, lid 2 staat in de EHS geen ontwikkelingen toe die significante negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. In de Nota Ruimte (par. 3.3.5.1) staan voorbeelden van ontwikkelingen die significante gevolgen kunnen hebben. Of een ontwikkeling in een concreet geval daadwerkelijk significante gevolgen heeft, is afhankelijk van de wezenlijke kenmerken en waarden per gebied en zal per geval moeten worden beoordeeld. Artikel 8.1.2 regelt de planologische basisbescherming vóórdat gronden zijn aangekocht of als natuurgebied worden beheerd. Voortzetting van het bestaande gebruik (inclusief de bestemmingsregeling) is mogelijk. Onder onomkeerbare ontwikkelingen verstaat de provincie ingrepen die onomkeerbaar in de weg zullen staan aan realisering van de EHS. Voorbeelden hiervan zijn wegaanleg, een uitbreidingslocatie bij een kern, of vestiging van een agrarisch bedrijf.

Ontheffing

Op grond van artikel 8.1.3 kan de provincie ontheffing verlenen van artikel 8.1.1, lid 2 voor ontwikkelingen van groot openbaar belang met significant negatieve effecten op de natuurwaarden van de EHS. Hierbij geldt het 'nee tenzij'-principe uit het Streekplan en het rijksbeleid (Nota Ruimte, AMvB Ruimte). Het begrip 'groot openbaar belang' is in de Nota Ruimte niet nader gedefinieerd. De interpretatie van dit begrip is afhankelijk van veranderingen in tijd en politieke en maatschappelijke opvattingen. Artikel 3.12, lid 3 van de AMvB Ruimte rekent tot groot openbaar belang in ieder geval de veiligheid, de drinkwatervoorziening, de plaatsing van windturbines of de plaatsing van installaties voor de winning, opslag of transport van aardgas. In algemene zin dient het te gaan om een algemeen c.q. maatschappelijk belang - zoals werkgelegenheid, huisvesting, water- en kustveiligheid, civiele veiligheid, volksgezondheid, en essentiële voorzieningen voor het functioneren van de samenleving zoals energie- en vervoersvoorzieningen, dat verder reikt dan de lokale situatie ter plaatse. Gedeputeerde Staten beoordelen of een ontwikkeling van groot openbaar belang is.

Ontheffing is alleen onder strikte voorwaarden mogelijk. Deze voorwaarden staan in artikel 8.1.3. Allereerst dient natuurschade door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk te worden beperkt. Resterende natuurschade wordt gecompenseerd.

Natuurcompensatie

Paragraaf 2.9.3 van het Streekplan formuleert voor natuurcompensatie enkele uitgangspunten, die zijn verwerkt in artikel 8.1.3. Bij de toepassing van artikel 8.1.3 wordt rekening gehouden met de 'Spelregels EHS, beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzing EHS' van de ministeries LNV en VROM, de provincies en VNG van 10-9-2007. Hierin zijn de uitgangspunten voor natuurcompensatie uitgewerkt voor concrete situaties. In de plantoelichting moet een verantwoording worden opgenomen over de wijze van compensatie, inclusief de garanties voor realisatie; indien voor de compensatie een wijziging van het planologische regime nodig is (een bestemmingswijziging), zal gelijktijdig met het besluit over de ontwikkeling deze wijziging verzekerd moeten zijn. Als grondslag voor de verantwoording in de plantoelichting dient een compensatieplan, waarvan de onderdelen in de Spelregels EHS staan.

Niet alleen de actuele natuurwaarden van een gebied zijn bij compensatie belangrijk, maar ook de beoogde natuurdoelen. Dit betekent dat compensatie van hetzelfde natuurdoeltype met bijbehorend kwaliteitsniveau moet worden nagestreefd en dat rekening wordt gehouden met de betekenis van het gebied voor het EHS-kerngebied waarvan het gebied deel uitmaakt. Wanneer het niet mogelijk is om hetzelfde natuurdoeltype te realiseren als het natuurdoeltype dat verloren gaat, verdient het aanbeveling om een natuurdoeltype te realiseren waarvan de beleidsdoelstelling relatief ambitieus is (groot verschil tussen aanwezig en beoogd areaal in Nederland) of in ieder geval niet minder ambitieus is. Verder valt het natuurdoeltype in principe binnen dezelfde hoofdgroep (van mate van natuurlijkheid).

Financiële compensatie

Financiële compensatie vindt plaats indien zowel fysieke compensatie als compensatie door kwalitatief gelijkwaardige waarden redelijkerwijs onmogelijk is. Compensatie geschiedt in dat geval door storting van een financiële bijdrage in het gemeentelijk of Nationaal Groenfonds. De bijdrage blijft gelabeld aan de betrokken ingreep. De hoogte van de financiële bijdrage wordt bepaald door de kosten van aanschaf van vervangende grond, de kosten van basisinrichting, en de kosten van ontwikkelingsbeheer.

2.2 Boswet

De uitvoering van de Boswet in Fryslân is vastgelegd in de notitie "Uitvoering van de Boswet" en vastgesteld door GS op 21 oktober 1997. De Boswet leidt er toe dat voor alle houtopstanden, vallende onder de Boswet, die geveld worden, of anderszins aan de Boswet onttrokken worden, een herplantplicht kan worden opgelegd. Bos dat geveld werd in het kader van een goedgekeurd bestemmingsplan was hiervan in de Boswet vrijgesteld. Gedeputeerde Staten (GS) van Fryslân hebben echter in 1999 het compensatievoorstel "BESTEMMINGSWIJZIGING BOS EN BOSCOMPENSATIE" vastgesteld. Dit besluit voorziet in een bescherming en vervanging van bos en bosbodems bij bestemmingsplanwijziging.

Aan de hand van afwegingscriteria voor het vellen en voor de compensatie wordt bekeken of vellen mogelijk is en zo ja, hoeveel en hoe er gecompenseerd moet worden. Er zijn drie categorieën van vervangbaarheid met daaraan gekoppeld een overcompensatie van het kwaliteitsverlies door middel van een kwantiteitsstoelag. In dit geval gaat het om bos van 80 jaar oud, waardoor de kwaliteitstoelag twee keer de oppervlakte is.

Naast het Compensatiebeginsel is er nog het begrip “bebouwde kom Boswet” (BkB). Deze BkB wordt door de gemeenteraad vastgesteld en ter goedkeuring aan GS aangeboden. Door het vaststellen worden de grenzen van de gemeentelijke verantwoordelijkheden voor de Boswet vastgelegd. Binnen de bebouwde kom Boswet is de gemeente verantwoordelijk, vaak met een gemeentelijke kapverordening of via een “Algemene Plaatselijke Verordening c/q Algemene Politie Verordening. Buiten de BkB geldt (voor de houtopstanden die aan de criteria van de Boswet voldoen) de Boswet en is het Rijk (ministerie van EZ) verantwoordelijk. Daarnaast kunnen ook gemeentelijke regels van toepassing zijn op de te vellen beplanting.

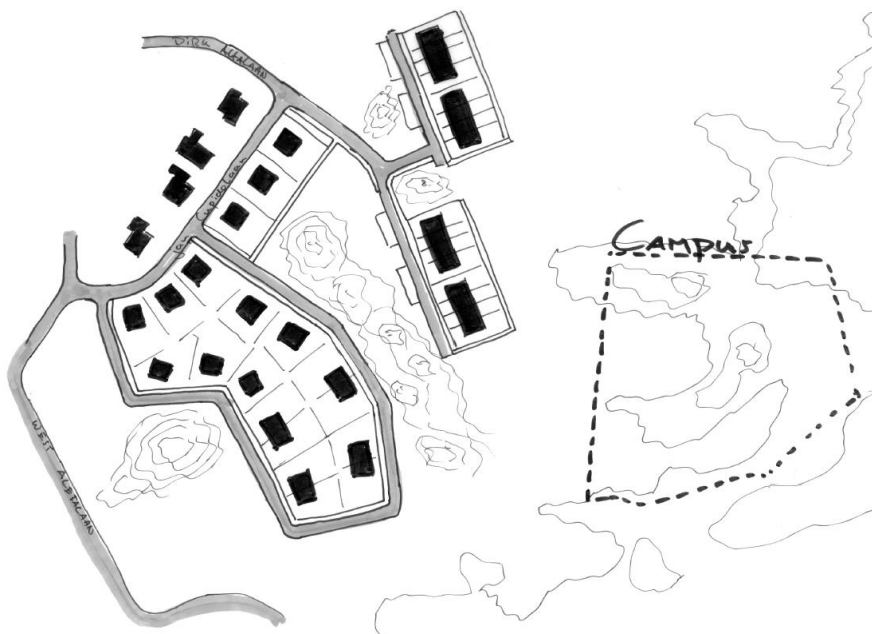
3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Situering plangebied

Het plangebied ligt aan de oostzijde van West-Terschelling. Onderstaande luchtfoto van google-maps geeft een indruk van het plangebied. Het plangebied is in het aldaar aanwezige duinbos gelegen. Het duinbos bestaat uit soortenarm dennenbos. Het bos bestaat voornamelijk uit Oostenrijkse den met een leeftijd van circa 80 jaar en een hoogte van maximaal 20 meter. Een struiklaag is alleen aanwezig langs de buitenranden van het bos zoals direct grenzend aan de West Aletalaan, Jan Cupidolaan en Burgemeester van Heusdenweg. Voor het overgrote deel bestaat het plangebied aaneengesloten monotoon dennenbossen zonder onderbegroeiing. Onderstaande figuren geven een beeld van de huidige situatie en de beoogde locatie. De volgende pagina toont een aantal foto's van het plangebied.

Figuur 3-1: Huidige situatie, aaneengesloten duinbos.

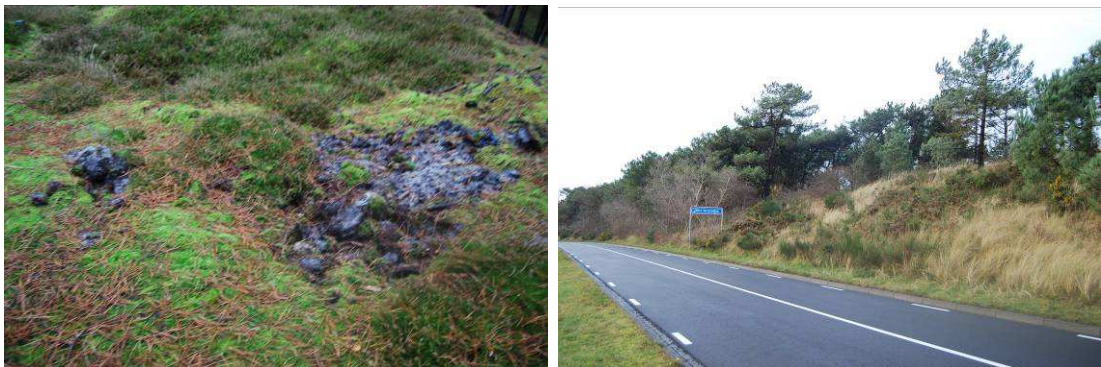
Figuur 3-2: Plangebied bestaat uit een aantal woningen en het campsterrein (indicatieve schetsverkeveling).

Struweelzone langs de West Aletalaan en Jan Cupidolaan, inclusief gedumpte tuinafval.

Monotoon gesloten dennenbos met hier en daar een opening.

Sporen van uitgegraven dennenorchissen: Rechts de randzone langs de meer gevarieerde begroeide bosrand langs Burgemeester van Heusdenweg (november 2012).

4 Methode compensatieopgave

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van de beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- een bureaustudie;
- een terreinbezoek.

4.1 EHS

Het verlies aan EHS-areaal dient vanwege het onomkeerbare karakter gecompenseerd te worden aan de hand van de EHS-spelregels.

De compensatieopgave hoeft zich niet per se te richten op de natuurwaarden die verloren gaan. Het bijzondere karakter van het EHS-gebied dat deels verloren gaat (uniform naaldbos) hoeft derhalve niet elders ontwikkeld te worden. Aangezien, Staatsbosbeheer, de beheerder van het plangebied, streeft naar een groter aandeel loofbomen in de bossen en een meer gevarieerd gemengd bos, is het zelfs ongewenst om te streven naar de ontwikkeling van een gesloten naaldbos. Conform het streekplan verdient het de aanbeveling om de ontwikkeling van natuurdoeltypen na te streven waarvan de beleidsdoelstelling relatief ambitieus is.

De volgorde voor mitigatie en compensatie is, op basis van het provinciale streekplan en de Verordening Romte Fryslan als volgt:

- mitigatie: door mitigatie dient ten eerste het verlies aan bestaande natuurwaarden binnen het plan door middel van een inrichtingsplan zo veel mogelijk beperkt te worden;
- kwantitatieve compensatie: ontwikkel minimaal een vergelijkbaar areaal door aanleg of nieuwe natuur;
- kwalitatieve compensatie: ontwikkel en verbeter bestaande natuurgebieden door maatregelen waardoor de kwaliteit van bestaande EHS wordt verhoogd;
- salderen: dit instrument kan gebruikt worden als er een integraal plan wordt ontwikkeld, waarin door extra natuurontwikkeling natuurwinst wordt geboekt;
- financiële compensatie: indien alle bovengaande opties niet mogelijk blijken te zijn kan een financiële bijdrage in het compensatiefonds gestort worden. Het netto verlies dient gecompenseerd en zal elders ingezet worden voor natuurontwikkeling.

In het streekplan heeft de provincie op onderdelen een specifieke invulling voor bescherming van de EHS en natuurcompensatie op de Waddeneilanden gegeven. Bij de bescherming van de EHS is aan het begrip '(dwingende) redenen van groot openbaar belang' een invulling gegeven die past bij de beperkte schaal van mogelijke ontwikkelingen op de eilanden. Hierbij wordt onderkend dat buiten bestaande dorpskernen en recreatieterreinen nagenoeg alle gronden tot de EHS behoren, zodat in een aantal situaties reële alternatieve locaties vrijwel ontbreken. Kwantitatieve compensatie kan onmogelijk blijken te zijn. In dat geval is kwalitatieve compensatie mogelijk, waarvoor de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- kwalitatieve compensatie van natuurwaarden vindt in principe per eiland plaats, waarbij wordt vastgelegd welke verbetering voor welke ingreep staat. In voorkomende gevallen kan per project compensatie buiten het desbetreffende eiland mogelijk zijn, maar dan wel binnen het ecosysteem van de wadden;
- er is een financiële relatie tussen de ruimtelijke ingreep en de maatregelen voor natuurverbetering;
- bij financiële compensatie wordt als referentie uitgegaan van de waarde van eilander landbouwgrond met dezelfde oppervlakte als de oppervlakte van de ruimtelijke ingreep, vermeerderd met de inrichtingskosten voor nieuwe natuur;
- financiële verevening gebeurt via een EHS-compensatiefonds per eiland, tenzij in voorkomende gevallen afspraken zijn gemaakt voor overheveling naar andere eilanden of naar locaties binnen het ecosysteem van de wadden; voorbeelden van kwalitatieve compensatie zijn het verbeteren van milieucondities en het opruimen van versturende wegen.

Tabel 4-1: Samenvatting stappenplan mitigatie- en compensatieopgave EHS.

Mitigatie	Door een 'natuurinclusief ontwerp' dienen de natuurwaarden in en rondom de campus en woonwijk geoptimaliseerd te worden. Door een landschappelijke inpassing, het omvormen van delen van het resterend naaldbos naar een gemengd bos met mantel en zoom wordt de biodiversiteit in vergelijking met de huidige situatie (sterk) vergroot. De kerngebieden voor de aanwezige orchideeën dienen daarbij zoveel mogelijk behouden te blijven. De overige orchideeën dienen overgeplaatst te worden (door een ter zake kundige) naar een geschikte groeiplaats.
Alternatieven onderzoek	Heeft plaatsgevonden, ook de overige alternatieven bevinden zich in de EHS gezien het feit dat het overgrote deel van het eiland is begrensd als EHS.
Dwingende reden van groot openbaar belang	Volgens streekplan en Verordening Romte is sprake voor van een groot openbaar belang
Kwantitatieve compensatie	Er dient gezocht te worden naar een gebied dat omgevormd kan worden naar natuur. Dit kan bijvoorbeeld een landbouwperceel zijn.
Kwalitatieve compensatie	Als de mogelijkheden voor kwantitatieve compensatie ontbreken, dient gezocht te worden naar een kwalitatieve compensatie. Denkbare maatregelen zijn plaggen van duinvalleien, tegengaan verstruweling van duinen, omvormen van naaldbossen naar gemengd bos, stimuleren kweldervorming langs de Waddendijk.
Financiële verevening	Indien de zoektocht naar een kwantitatieve als kwalitatieve compensatieopgave is doorlopen zonder bevredigende oplossing kan het verlies aan natuurwaarden financieel gecompenseerd worden door een bijdrage aan het compensatiefonds. De waarde dient als volgt bepaald te worden; waarde van eilander landbouwgrond met dezelfde oppervlakte als de oppervlakte van de ruimtelijke ingreep, vermeerderd met de inrichtingskosten voor nieuwe natuur.

Om de compensatieopgave te waarborgen, is door de gemeente in overeenstemming met Staatsbosbeheer en de provincie een compensatieplan opgesteld. Onderdeel van het compensatieplan is het exact bepalen van de kwantitatieve opgave (het ruimtebeslag per bestemming).

4.2 Berekening EHS

Bijlage 1 geeft inzicht in het ruimtebeslag, de grens van de bebouwde kom volgens de Boswet en de nieuwe bestemmingen, het gehele bestemmingsplangebied ligt in de EHS.

Tabel 4-2: Oppervlakte per bestemming

Oppervlakte per bestemming	Totaal areaal (ha)	Te kappen bos (ha)	EHS compensatie (ha)
Bestemming Wonen (2) - Terschelling - West	1.24	1.24	1.24
Bestemming Wonen (3) - Campus	1.0	1.0	1.0
Bestemming Verkeer	0.55	0.55	0.55
Bestemming Groen	1.40	-	1.40
Bestemming Bos	3.94	-	-
Totaal	8.13	2.79	4.19

Areaal verlies

In totaal wordt 2.79 ha bos gekapt en omgevormd tot wonen en infrastructuur. Daarnaast blijft 1.4 ha bos behouden en krijgt de bestemming groen.

Dit bestaande bos blijft bos, ondanks de bestemming 'groen' en zal deels omgevormd worden naar een gemengd bos met hogere natuurwaarden voor flora en vogels (ter mitigatie). Het gebruik zal door de nieuwe bewoning wel intensiever worden. In het overleg met de provincie Fryslân op 22 april 2013 is besloten dat zowel de bestemming verkeer, wonen als groen voor de EHS gecompenseerd zal moeten worden. De opgave is dan 4.19 ha compensatie EHS areaal. Het bos met de bestemming 'bos' blijft functioneren als EHS.

Kwaliteitstoeslag

Voor het kwaliteitsverlies van de bestaande natuurwaarden gedurende de ontwikkelingsperiode van het vervangend gebied wordt een toeslag op de fysieke compensatie berekend, zowel in oppervlakte als in extra budget. Hiertoe worden vier categorieën onderscheiden. Voor onderhavige plan is de categorie ontwikkelingsduur 25 - 100 jaar van toepassing, op de planlocatie is een bos van circa 80 jaar oud aanwezig. De toeslag is dan 2/3 in oppervlakte, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer (Spelregels EHS).

Tabel 4-3: Bruto compensatieopgave uitgaande van verschillende scenario's

Variant	Compensatieopgave	Totaal areaal (ha)	Totaal bruto opgave (ha)
Nette compensatieopgave	Wonen, Campus, Verkeer en Groen	4.19	
Kwaliteitstoeslag	2/3 extra (Spelregels EHS)		2.79
Totaal bruto opgave			6.98

Aanschaf grond

Het berekende oppervlak van 6.98 ha is dus in beginsel compensatieplichtig. De marktwaarde van landbouwgrond op de eilanden is gemiddeld € 27.100,00 per hectare (periode februari 2012 tot januari 2013, bron: <http://www.boerderij.nl/Home/grondmarkt/Grondprijzen/?gebied=2104>).

Uitgaande van deze aanschafprijs bedragen de totale kosten van aanschaf van grond dus 6.98 ha x € 27.100,00 = € 189.250,00.

Toeslagen: kwaliteitsverlies en inrichtingskosten

Naast de verwervingskosten van grond, dient ook rekening gehouden te worden met inrichtingskosten en de beheerkosten in de eerste 6 jaar na aanleg, het ontwikkelingsbeheer.

Het ontwikkelingsbeheer bestaat uit éénmalig inboeten van de beplanting, 10 %. Vanaf jaar 2 worden elkaar jaar distels uitgemaaid met een bosmaaier. Het betreft kosten inclusief b.t.w. exclusief staartposten (algemene kosten, winst en risico, onvoorzien).

Tabel 4-4: Berekening kosten aanschaf en inrichting compensatie EHS.

Aard van de kosten	Bedrag	Toelichting
Aanschafwaarde grond per ha	€ 27.100,00	landbouwgrond (gras) op de eilanden
Inrichtingskosten dennenbos	prijs per ha	aanplant met bos
- maaien	€ 200,00	
- frezen	€ 200,00	
- spitten	€ 350,00	
- eggen	€ 200,00	
- leveren en planten plantmateriaal (plantverband 1.25 * 1.25)	€ 14.000,00	
Totaal inrichtingskosten	€ 14.950,00	
Kosten ontwikkelingsbeheer	€ 6.250,00	kosten inboet €2.000 in jaar 1 en € 850 in jaar 2 t/m 5 voor uitmaaaien ongewenste vegetatie
Totaal per ha	€ 48.300,00	
Oppervlakte te compenseren EHS	x 6.98	
Totaal kosten	€ 337.134,00	

4.3 Berekening oppervlakte boscompensatie

Tabel 4-5: Berekening compensatie areaal Boswet.

	Areaal boskap binnen gemeentelijke Boswet komgrens (ha)	Areaal boskap in Boswet gebied (ha)
Uitbreiding Terschelling - West	1.06	0.18
Campus	-	1.0
Verkeer	0.46	0.09
Groen bestemming	-	-
Totaal te kappen	1.52 ha	1.27 ha

In totaal wordt 2.79 ha bos gekapt (1.52 ha + 1.27 ha), hiervan ligt 1.27 ha in Boswet gebied. Gezien de ontwikkelingstijd van het bos (25 tot 100 jaar) is conform regelgeving in de 'Uitvoering van de boswet (Provincie Fryslân 21 okt. 1997)' de toeslag 2 x dit areaal is 2.54 ha boswet compensatie.

Het bosareaal dat gekapt wordt en binnen de bebouwde komgrens volgens de boswet is gelegen (1.06 ha + 0.46 ha), hoeft niet gecompenseerd te worden. De Bomenverordening Terschelling beschermt monumentale bomen binnen de gemeente. Geen van de te kappen bomen behoort tot de lijst met monumentale bomen.

5 Conclusies en vooruitblik

De compensatieopgave voor de EHS is 6.98 ha. Voor de aanschaf van deze grond, de inrichting en het beheer in de eerste 6 jaar is een bedrag van € 337.134,00 nodig. Volgens de Boswet zal 2.54 ha gecompenseerd moeten worden.

Op basis van het streekplan (zie paragraaf 4.1), is in het overleg met de provincie Fryslân op 22 april 2013 voor een aangepaste wijze van compenseren gekozen, rekening houdend met het feit dat:

- De schaal van mogelijke ontwikkelingen op de eilanden beperkt is
- Buiten bestaande dorpskernen en recreatieterreinen nagenoeg alle gronden tot de EHS behoren
- In een aantal situaties reële alternatieve locaties vrijwel ontbreken
- Kwantitatieve compensatie voor natuur (duinbos) met hetzelfde karakter onmogelijk blijkt te zijn

In dat geval is kwalitatieve compensatie mogelijk, waarvoor de volgende uitgangspunten worden gehanteerd (zie ook paragraaf 4.1):

- Kwalitatieve compensatie van natuurwaarden vindt in principe per eiland plaats, waarbij wordt vastgelegd welke verbetering voor welke ingreep staat. In voorkomende gevallen kan per project compensatie buiten het desbetreffende eiland mogelijk zijn, maar dan wel binnen het ecosysteem van de wadden;
- Er is een financiële relatie tussen de ruimtelijke ingreep en de maatregelen voor natuurverbetering;
- Financiële verevening gebeurt via een EHS-compensatiefonds per eiland, tenzij in voorkomende gevallen afspraken zijn gemaakt voor overheveling naar andere eilanden of naar locaties binnen het ecosysteem van de wadden.

In het overleg op 22 april 2013 met vertegenwoordigers van de provincie Fryslân, gemeente Terschelling en Staatsbosbeheer, is de volgende werkwijze afgesproken:

1. Het berekende compensatiebedrag van € 337.134,00 wordt eerst ingezet voor de boscompensatie van 2.54 ha
2. Hiervoor kunnen twee projecten als voorbeeld genoemd worden:
 - Voor het herstel van elzensingels heeft landschapsbeheer Friesland een plan gemaakt, waarover consensus is bereikt. Verspreid over het eiland, kan aanvullend geplant worden op gronden van particulieren en in bermen van de gemeente.
 - Herstel- en beheerplan De Grië, het onderdeel elzensingels¹.
3. De omrekening van 2.54 ha naar de aan te planten lengte elzensingel is als volgt:
 - Voor een éénrijige elzensingel kan uitgegaan worden van een breedte van 5 m, waardoor 2.54 ha vertaald kan worden als de aanleg van 5.080 m¹ elzensingel
 - Voor een dubbele rij kan uitgegaan worden van een breedte van 6 meter, waardoor 2.54 ha vertaald kan worden als de aanleg van 4.233 m¹ elzensingel
4. Als deze 2.54 ha gecompenseerd is, wordt het overblijvende compensatiegeld ingezet voor kwalitatieve compensatie van de EHS. Hiervoor kunnen twee projecten als voorbeeld genoemd worden:
 - Kwelderherstel langs de Waddendijk
 - Zuidzijde Groene strand, herstel van de hydrologie op grond van SBB. Dempen en verbreden van sloten (800 m), verwijderen van een rug grond. Inrichtingsplan uit te werken in overleg met SBB en Wetterskip Fryslân.

Voorwaarde voor deze manier van compenseren, is dat het object nog niet eerder voor een compensatieplicht gebruikt is en dat de EHS-compensatie binnen 10 jaar plaats heeft gevonden. De Boswetcompensatie dient binnen 3 jaar gerealiseerd te zijn.

¹ In dit herstelplan uit 2012 is 13.205 meter aan te leggen elzensingel opgenomen.

Voor de compensatie is het niet nodig een afzonderlijke ontheffing aan te vragen. Het compensatieplan wordt vastgelegd via het RO-spoor. Via dit ruimtelijk spoor wordt door de provincie ontheffing verleend. Wel moet de financiële zekerstelling geregeld zijn, voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan. Hierbij kan volstaan worden met het wegzetten van het geld bij het Groenfonds, waarbij het gelabeld wordt aan het compensatieonderdeel.

Een aandachtspunt voor het vervolg is de inrichting en het beheer van het overblijvende bos, dat bestemming 'bos' houdt. Nu is het recreatief gebruik van het gebied extensief. Door een goede zonering zal het recreatief gebruik in de toekomst gereguleerd moeten worden. Dat gebeurt al door de zuidelijke ontsluitingsweg van de Campus, waardoor auto en fietsverkeer niet door het bosgebied geleid worden. Eén wandelpad wordt dichterbij het toekomstige woongebied gelegd.

6 Literatuur

Hut., R.M.G. van der & E. van der Heijden 2012. Ecologische beoordeling van bouwlocaties voor een nieuwe campus op Terschelling. A&w-rapport 1757 Altenburg & Wymenga ecologische onderzoek, Feanwalden.

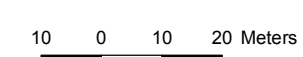
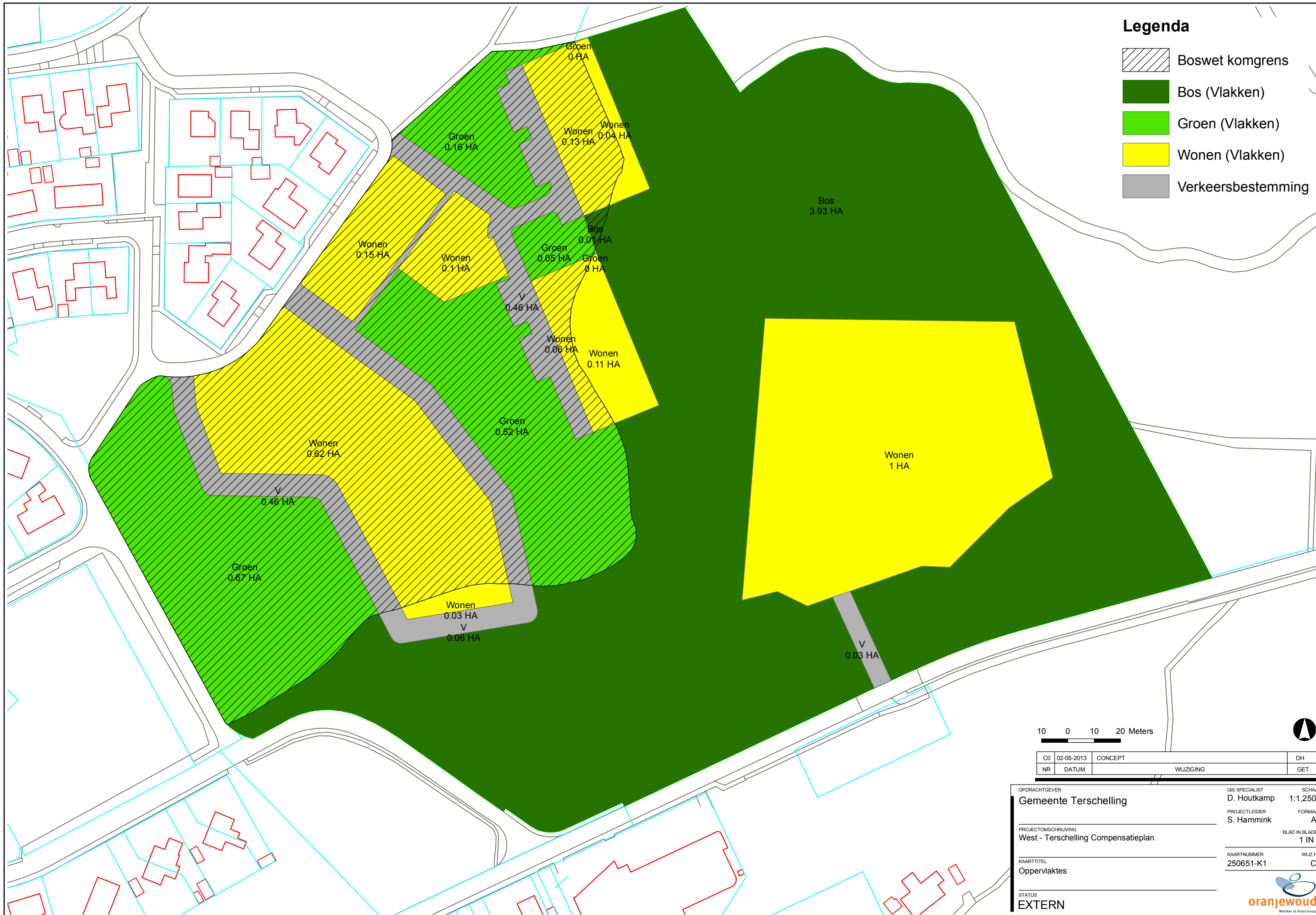
Ministerie van LNV & VROM. Spelregels EHS 2007

Provincie Fryslân 2006. Ontwerp Streekplan Fryslân 2006. Om de kwaliteit fan de romte. Leeuwarden.

Provincie Fryslân, Verordening Romte Fryslân 2011

Legenda

- Boswet komgrens
- Bos (Vlakken)
- Groen (Vlakken)
- Wonen (Vlakken)
- Verkeersbestemming

CD	02-05-2013	CONCEPT	DH
NR		WIJZIGING	GET.

OPDRACHTGEVER	Gemeente Terschelling	GIS SPECIALIST	D. Houtkamp	SCHAAL	1:1,250
PROJECTOMSCHRIJVING	West - Terschelling Compensatieplan	PROJECTLEIDER	S. Hammink	FORMAAT	A3
KAARTTITEL	Oppervlaktes	KAARTNUMMER	250651-K1	BLAD IN BLADEN	1 IN 1
STATUS	EXTERN	WIJZ.NR	CO		

